

Kereskedtség kiadó-
bivatal és nyomda

ár, St. Baron
sai-utca) 10

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában

Egész évre — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — 290
Egy hónapra — — 100
Az előfizetési ár a „Föld”
című folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejjel drágább
Csehszlovákiában
Egy hónapra — ck 40—
Egyszám ára — ck 2—

1926 április 9 Péntek

Cluj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 76 szám

5686. Niszán 25

A hálátlan utókor

Vannak nagy emberek, akiknek az a tragédiájuk, hogy megelőzik korukat és csak halál után siet ünneplésükre a hálás utókor. Eddig a nagy embereknek ezt a fajtáját ismerjük leginkább. Amerika most a nagy emberek tragédiájának egy új fajtájával ismertet meg bennünket. A washingtoni kormány nem engedélyezte, hogy Washingtonban szobrot állítsanak Wilson elnöknek, aki hírhedt tizenégy pontjával igényt tartott arra, hogy nagy embernek ismerje el nemcsak a hálás jelen, hanem a hálás utókor is. A hálás utókor azonban ezuttal hálátlannak bizonyult. Bár nem érezzük magunkat hivottaknak arra, hogy a „nagy ember” kritériumát mi állapítsuk meg, mégis ösztöneinkkel úgy érezzük, hogy Washingtonnak igazsága van: Wilson nem volt nagy ember és így nem is érdemli meg a szobrot.

Ezt a kritikát nem Washington gyakorolja először felette. Keynes, a kiváló angol közgazdász, — aki terjedelmes kötetet írt a béke szerződésnek bűneiről — még életében megállapította Wilsonról, hogy koncepciója nem egyéb, mint egy irreális képzelgő és egy angol pedáns műve, amelyet alkotója sem kellő eréllyel, sem kellő lelkesedéssel nem tudott pártfogolni.

A nagy embert hatásával lehet mérni, azzal az eredménnyel, amit kortársainak lelkében kiváltott, amely maradványok dőn hirdeti működését. Ezt véve alapul, Wilson értéke és hatása alig kerül túl a középszerűsége.

A tizenégy pont nemhogy megváltotta volna az emberiséget, hanem még inkább összekuszálta relációit. A békekötések nemhogy békét hoztak volna, hanem inkább a háborút állandósították, sőt a bellum contra omnes lehetőségeit még távolabbi területekre tolták ki. Az amerikai puritán elmélete tehát a valóságban teljesen megbukott s így Washington kiemelt ítéletét talán nem is lehet jogtalannak mondani.

Joggal mondhatná akárki, hogy a nagyságot és a meggyőződést nem lehet mindig eredményekkel mérni, hanem tekintetbe kell venni a szándék tisztaságát is. Ez az érvelés nem állja meg a helyét. A szándékok tisztasága az akarat ereje nélkül lehet tiszteletreméltó, de semmiesetre sem érték. A nagy embert a megvalósítás teszi azzá, már pedig Wilson semmit sem valósított meg szándékaiból, mert nem volt az akarat zsenijéből semmisen benne. Hagyta, hogy a diplomácia nagymesterei kifogjanak rajta s gyáva bábként hátrált meg Clemenceau minden érvelése előtt. Mint Amerika képviselője Amerika érdekeiből alig valósított meg valamit, amit mi sem bizonyít jobban, mint az a tény, hogy Amerika ma már minden vonatkozásban messze távolodott Európától s legfeljebb Európa tartozásainak behajtása végett érdeklődik ügyeink iránt.

A leszerelésből — általános fegyverkezés lett, a Népszövetség eszméje pedig, mely talán a legéletrevalóbb gondolata volt a boldogult amerikai pedánsnak, a valóságban torzává változott. Ma, megvalósításának hetedik évében ott tartunk, hogy a Népszövetségben legérdekesebb hatalmak is illuziórusnak látják a Népszövetség gyakorlati lehetőségeit. Locarno füstbe ment, a gerfi kudarc kijózanította a legoptimistább szemlélőket is. Ha a tények okait vizsgáljuk, arra kell rájónnunk, hogy a Népszövetség nem is lehet addig a népek fóruma, amíg a békeszerződések kétféle kategóriába osztják a népeket: a győzők és a legyőzöttek kategóriájába.

A kisebbségi elv is, mely „par excellence” a wilsoni koncepció kisugárzása, a gyakorlatban nem a népek önrendelkezési jogának szigorú

elismerését és tiszteletbentartását eredményezte, hanem új elnyomások és új szenvedések eredőjévé lett.

Mindezért ma már nem felelős Wilson. Szándékai lehettek tiszták, de merő és természetlen elméletek voltak, melyeket nem szoktunk virágzásba a szenvedély, a meggyőződés szenvedélyének forrósága. Wilson tehát nem volt nagy ember, szelid, békés, pedáns schöngeist volt csupán, aki az élet és a történelem

valódi mozgató erőivel szemben olyan értelmetlenül állott, mint egy amerikai kereskedő, aki mindig kész érdekei és üzlete védelmében ötven percentre megalkudni. Wilson száz százalékra alkudott meg, miálal kissé túlzottan reprezentálta a „business” szellemét. Az utókor hálátlansága vele szemben tehát — bármilyen durván őszinte is — igazolva van. Amerika nem vásárol talmi aranyat, csak reális értékeket honorál.

Sándor király elejtette Pasicsot?

Uzonovits kapott kormányalakításra megbízást

(Belgrád, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Miután Pasics és Radics között megállapodás jött létre, hogy a parlament a jövő hét végén összehívják, valószínű, hogy a kormányválság az eddigi kabinet megmaradásával elintézésre nyer. A király megbízta Uzonovics volt közügyügyi minisztert, hogy ilyen értelemben tárgyaljon Pasicscsal és Radicscsal. Ez a híradás azt jelenti, hogy Pasics ismét ura lett a helyzetnek és sikerült leszerelnie nemcsak a saját pártjában levő disszidenseket, hanem Radics Istvánt is, aki pár nappal ezelőtt még azt a kijelentést tette, hogy semmiesetre sem vállal tárcát egy új Pasics-kabinetben. Az új Pasics kabinet — úgy látszik — elég erősnek érzi magát arra is, hogy a Pasics—Rada fele panama-botrányt leszerelje, különben lehetetlen volna feltételezni, hogy Pasics vállalta volna az új kabinetalakítást.

Ujjabb hírek szerint tegnap este 10 órakor Uzonovits Nicola radikálispartit kapott megbízást a kormányalakításra. Uzonovits az eddigi kormányban ujjáépítési miniszter volt és most Pasics bevonásával akar kormányt alakítani. Beavatott helyről azonban azt a hírt köportálják, hogy ez a kísérlet teljesen sikertelen lesz, mert Sándor király elejtette Pasicsot.

Mussolini merénylője a pápát is meg akarta ölni

Chamberlain sürögnyolag üdvözölte a diktátort. Mussolini a turbulens elemek eltávolítását kívánja a fasiszta pártból

(Róma, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap röviden jelentette az Uj Kelet, hogy Mussolini olasz miniszterelnök ellen, amikor a Duce a nemzetközi szétkongresszusról távozott, merényletet követtek el. A merénylő egy öreg angol arisztokrata nő volt, aki közvetlen közelből lött revolverrel Mussolinire, akit azonban a golyó csak könnyebben sebesített meg. A merénylőt, aki 60 éves öregasszonynak látszott, a karabiniéri katonák körülfogták s csak a legnagyobb nehézséggel tudták megvédelmezni a Mussolinist ünneplő tömeg dühétől. A női börtönben, ahova elszállították, csak hamar meg lehetett állapítani, hogy Violetta Albina Gibson-nak hívják és írországi illetőségű angol arisztokrata nő. Néhai apja Ashbournot báró Írország volt lord kancellárja és családjának jelenlegi feje, a merénylő testvéröccse lord Ashbournot, az angol közéletben nagy szerepet vivő politikai egyéniség. Gibson Violetta mindenfelé rendkívül excentrikus nőnek ismerték. Mussolini elleni merénylete indító okát vonatkozott a kihallgató rendőrtisztviselteknek bevallani. Kihallgatásakor egy nőregeggel telt üvegcset találtak nála, mert smint kijelentette, merénylete sikere után meg akarta mérgezni magát.

A fasiszták megakarták támadni a külföldi követéseket

A merénylet híre villámgyorsan terjedt el Rómában és egész Olaszországban óriási izgalmat keltett mindenfelé. Kezdetben mindenféle hírek terjedtek el a merénylő nemzetiségéről, úgy, hogy a legtöbb külföldi követtség előtt karabiniéri őrséget kellett állítani, hogy a fasiszta csapatok esetleges támadásáról megvédjék azokat.

A lapok külön kiadásokban erősen vizsgálatot és példás tüntetést követelnek. A tömeg az utcán elégeti az ellenzéki lapokat és egy tüntető csoport behatolt az ellenzéki Il Mondo szerkesztésébe, mindent elpusztítva ottan.

Mussolini lélekjelenléte

A fasiszta lapok külön kiadásai elmondják, hogy Mussolini egy pillanatra sem vesztette el lélekjelenlétét és maga intézkedett, hogy letartóztatásos merénylőt. A Duce e híradások szerint támulatosan nyugodt maradt az egész idő alatt és kemény hangon adott utasításokat a rend fentartására. A

lövés közvetlen közelből történt, Mussolini ugyanígy a Cattini-palotából való távozásakor a közönség körülfogta, s felüő jókedvében barátságosan intgetett jobbra-balra és itt-ott megállva megszorította a feléje nyújtott kezeket. A merénylő öreg asszony így közvetlen közelbe juthatott hozzá, úgy, hogy karja majdnem érintette fejét. A golyó szerencsésén csak az orrcimpát érte, de a seb olyan erősen vérzett, hogy a körülötte lévők súlyosabb sebesüléstől tartottak.

Mussolini menekülése fölötti örömeben Róma ma fel van lobogóva, a tömeg a miniszterelnökség palotája előtt szüntelenül lelkesen tüntet s e tüntetések Olaszország minden városában megtulnak a merénylet elleni tiltakozás és a Mussolini iránti hűség kifejezésére.

Mussolini a Guido-palota erkélyéről beszédet intézett az ünneplő tömeghez és egy fasiszta kiáltásra, hogy az olasz kormányzórendszert a külföld részéről fenyegeti veszély, kemény hangon kiáltotta vissza, hogy a külfölddel majd szembenézünk.

A diktátor bosszúért kiált

Ha haladok előre — fejezte be beszédét a diktátor — ha meghátrálnék, öljetek meg s ha meghalok, álljatok bosszút értem.

Estére a fasiszta párt főtitkárának nyugalmat kívánó felhívására az izgalom valamennyire elült a városban. A templomokban Te Deum-okat rendeztek Mussolini megmenekülésének ünneplésére és az alakokat mindenfelé kivilágították. Az esetleges zavarak leküzdésére a milícia a római kaszárnyákban mindenfelé mozgósítva van. Az utolsó hírek szerint a római szovjetkövettség ellen élénk tüntetéseket rendeztek az este folyamán.

A sikertelen merénylet után a római diplomáciai képviseltek vezetői mindannyian szerencsekívánataikat fejezték ki Mussolininek az ellene intézett merénylet meghiusulásáért. Ugyancsak szerencsekívánótáviratok érkeztek a legtöbb európai kormány részéről is.

Anglia sajnálatát fejezte ki

Az angol nagykövetség tudomására hozta az olasz kormány, hogy a merényletet a legmesszebbmenően elítéli és különösen sajnálkozik, hogy brit állampolgár követett el ilyen bűncselekményt.

400
720
200
100
195
265
200
170
60
180
440
70
924
175
175
220
100
45
200
175
150
32
35
290
80
280
345
100
90
295
62
40
375
80
260
275
130
230
320
35
145
205
145
1700
240
60
32
195
130
150
175
32
320
260
320
320
375
62
150

Ar Rt.

Közli továbbá, nem volt tudomása arról, hogy a merénylő asszony még mindig Rómában tartózkodik, úgy hitte, hogy az asszonyt tavalyi öngyilkossági kísérlete után Angliában elmeorvosintézetbe internálták. A lapok részleteket közölnek, hogy a merénylő Olaszországból való eltávozása után mult év októberéig valóban egy angol elmeorvosintézetben tartózkodott. Mintán attól tartott, hogy ismét elmeorvosintézetbe szállítják, Angliában maradt és onnan Olaszországba jött, ahol állandóan zárdában tartózkodott az angol kisasszonyoknál.

Chamberlain sürgönyileg üdvözölte Mussolinit és megdöbbenésének adott kifejezést a merénylet fölött. Az angol lapok hasábes tudósításokat közölnek a merényletről és nagyon feltűnő, hogy a legtöbb lap egy szó kommentárt nem fűz az ügyhöz, csak a távirati anyagot közli. A „Times” a hivatalos angol körök megnyilatkozása a következőket írja: „Olaszország a fascizmus hatása alatt hatalom lett, Mussolini, mint a hatalom megtestesítője egyike a világ legérdekesebb személyiségeinek és megmeneküléséért szívből üdvözölgük”.

Az olasz trónörökös tegnap este megérkezett és Mussolini előtt személyesen fejezte ki a király a királyné, valamint a maga nevében örömet szerencsés megmenekülése alkalmából.

Újabb részletek a merényletről

A merénylő a revolverét az első pillanatig lecsúszkájában rejtgette, amikor revolverét elsütötte, Mussolinit megingani látta és azt gondolta, hogy már halálosan eltalálta és csak ezzel magyarázható, hogy nem adott le további lövéseket, holott több golyó volt a revolverben. Fascista oldalról azt állítják, hogy az asszony a kommunista-szervezet tagja és a merényletet kapcsolatba hozzák a Róma környékén legutóbb elkövetett merényletekkel. Ennek következtében hatvan kommunistát letartóztattak.

A rendőrség a merénylő vallomását minden felvilágosítást megtagadott. Állítólag büntetését is sikerült a személyleírás alapján kinyomozni és letartóztatni a már említett titokzatos ősz-szakalu embert is. A „Petit Parisien” a merénylő egyik honfitársánójával interjútnak csinált, aki a következőket mondta: „Ismerem a ladyt nagyon jól. Tudom, ha nem is örült, de nem is egészen épelméjű. Régebben a pápát akarta megölni.”

Borzalmas gyilkosság Biharpüspökiben

Feleségének szemeláttára agyonütötték Kis Károly vasúti munkavezetőt

(Oradeamare-Nagyvárad, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától. A Nagyvárad szomszédságában fekvő Biharpüspöki határközségben a szerdáról esütörtökre virradó éjjel rejtélyes gyilkosság történt. Kis Károly hatvannégy éves CFR vasúti munkavezetőt tegnapelőtt éjszaka tizenegy órakor lakásán, beteg felesége szemeláttára, egyetlen baltacsapással agyonütötték.

Fia, ifj. Kis Károly, aki a „Frigul” részvénytársaságnak főgépésze, éjjel hazafelé tartott, amikor szembetalálkozott az éjjeli őrral, aki figyelmeztette őt, hogy siessen haza, mert a rendes szokás ellenére házuknak kapuja tárva-nyitva áll. A fiatal Kis rosszat sejtve, meggyorsította lépteit. Hazaérve, a szobába rohant és beteg édesanyja ágyához sietett, aki már régóta súlyos vesebajban szenved. Kis Károlyné eszméletlenül feküdt az ágyban. Ekkor a fiu pillantása édesapjának ágyára esett, ahol borzalmas látványban volt része. Idősebb Kis Károly szétloccsantott aggyal hanyattfeküdt az ágyon.

A borzalmas látványtól megdermedt fiu segítségért kiáltott és az odasiető szomszédok azonnal fegyverrel érkeztek. Ifj. Kis Károlynak fogalma sincs arról, hogy az apját ki ütötte agyon. Az egyetlen tanu, aki részletes felvilágosítást adhatna a rejtélyes bűntényről, az édesanyja, eszméletlen állapotban fekszik még mindig. Csapán egyetlen egyszer tért magához és a következőket mondta:

— Jaj istenem, mit akar ez a két ember itt a szobában? Segítség!! Nem tudjátok megvédeni az apátokat? — és újra dermedt ájulásba merült.

Kis Károlynak nagyon sok ellensége volt a faluban, mert mint CFR csoportvezető rendkívül szigorúan bánt alattasaival és azok a kemény bánásmódot gyűlölték őt. A gyűlölet már tavaly is kirobantotta a bosszu gondolatát, mert 1925 püskösődjén nyolc vasutasmunkás közrefogta az öreg Kis Károlyt s botokkal agyba-főbe verték.

Bukarestből megszöktették Anasztázia orosz nagyhercegnő állítólagos fiát

Egy berlini nődetektív kutat az orosz cár legkisebb leányának romániai nyomai után. Szövdönek a legendák a Romanow-dinasztia véres tragédiája körül

(Bucuresti-Bukarest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától). Az utóbbi hetekben az egész európai sajtót bejárták azok a hírek, amelyek időnként mindig feljújnak a tragikus végű orosz cári családról szóló legendákkal kapcsolatban. Mint ismeretes, a berlini Mommsen-féle klinikán már hónapok óta ápolnak egy ideg-beteg nőt, aki Anasztázia orosz nagyhercegnőnek mondja magát. Európa kételkedéssel fogadta Miklós cár állítólagos legfiatalabb leányának életbenmaradását, de a volt cári család környezetéből sokan voltak, akik határozottan felismerték Csajkovszky lengyel tiszt özvegyében Anasztázia nagyhercegnőt, akiről kiderült, hogy sokáig Beszarabiában és Bukarestben rejtőzött. A román hatóságok vizsgálatot is indítottak ebben az ügyben.

A „D. mineata” szerint több európai uralkodócsalád megbízásából Spiegler Berta berlini nődetektív folytatja a szigorú segítségével a nyomozást Anasztázia nagyhercegnő ügyében. A berlini nődetektív végigkutatva Bukarest, Kisenev, Soroca, Turnu-Severin és Calarasi városok nyomornegyedét, ahol Nikolajevna Anasztázia állítólag tartózkodott. Calarasiiban a berlini nődetektív felkeresett egy magyarországi közhivatalnokot, aki a Romanov-dinasztia tragédiájának idején éppen Oroszországban járt egy román misszió tagjaként. Ez a főtisztviselő azt állítja, hogy Iwskovsky népbiztostól értesült 1918-ban Anasztázia nagyhercegnő megmeneküléséről és hogy Odessza mellett él egy faluban, közel a román határhoz. A szovjet hatóságok később kinyomozták, hogy Anasztázia nagyhercegnőnek sikerült átlépnie a román határt.

Romániai tartózkodásáról a berlini ideg-sanatórium lakója elmondotta, hogy Csajkovszkyval, aki megmentette, egyenesen Bukarestbe ment, ahol egy orosz menekült pápa előtt házasságot kötöttek. Gyermeük született, akit Alexander névre kereszteltek. Csajkovszky egy korcsmai verekedés alkalmával meghalt és az állítólagos nagyhercegnő, teljesen feldult lelkiállapotban, gyermekét elhagyva, elmenekült Bukarestből. Lázás kőszálás után, amelyről nem tud beszámolni, egy berlini sanatórium körülgán tért magához.

A nagyhercegnő, illetve Csajkovszky vörös katona özvegye elmondta, hogy Bukarestben az egyik külvárosban laktak egy temető mellett. Bukarest egyik elővárosa, a Colentina negyedében fekszik a Reinviere temető mellett fekszik. A Colentina-előváros lakói legnagyobb részben szegény munkások, emlékeznek arra, hogy évekként elszökték ott, az egyik nyomorlakásban egy beteges kásejű orosz asszony a férjével, aki gyárban dolgozott. Senki sem tudott arról, hogy ez a furcsa házaspár, hogyan költözött ki a lakásból. Nyom nélkül eltűntek. Azonban abban az időben találtak egy kis fiút, aki teljesen egyedül csavargott az utcákon és aki csupán néhány orosz szót tudott. A „kis muszkák”, ahogy a Colentina-negyedben, a talált

Az erélyesen nyomozó csendőrközökeket értesítették arról, hogy Biharpüspöki határában lévő szőlőhegyeken egy frissen hantolt sirt fedeztek fel. A csendőrség a feljelentés alapján kiszállt a sírhoz és abból egy férfi hulláját ásták elő, aki az orvosi megállapítás szerint, körülbelül negyvennyolc órája lehetett eltemetve. A hullát még nem agnoscálták és így még nem tudni, hogy az ismeretlen holttest ez Kis Károly rejtélyes meggyilkolása között van-e összefüggés.

gyereket nevezték, egy szegény család magához vette és nevelni kezdte.

Az utóbbi időben Anasztázia nagyhercegnővel kapcsolatban, a Colentina-negyedben is ellepék a detektívek és különböző lapok riporterei, az egyik felfedezte a „kis muszkát” és hasábes cikkekben számolt be arról, hogy ez a kis talált orosz gyerek, minden valószínűség szerint, Anasztázia nagyhercegnő gyermeke és abban az esetben, ha Oroszországban még valaha sikerrel visszaállítani a monarchiát, a kis muszkát illeti meg a cári korona.

Néhány nappal ezelőtt váratlan fordulat állott be a kis muszka hánytatott életében. Vasárnapról hétfőre virradó éjjel tizenegy óra tájban egy számozatlan kocsi állott meg a Colentina-negyed Cringas nevű utcájában. A kocsi ernyője fel volt hajtva, de a munkások, akik ezt az utcát lakják és nincsenek hozzászokva ahhoz, hogy abban az utcában éjjel fiakerek járjanak, látták, hogy két férfi és egy nő ült a kocsiban. A kocsi megállt pár lépésre attól a háztól, ahol a kis muszka lakott. Az egyik férfi bement a házba és párc mulva sz ölében hozta ki a most már hét éves kis muszkát. A három tagból álló titokzatos társaság beült a kocsiba és elhajtottak.

Másnap reggel futótűzként terjedt el a Colentina-negyedben, hogy a kis muszkát az éjszaka elrabolták. Az emberek csoportokba összeverődve tárgyalták a titokzatos eseményt. A bolsevisták rabolták el, — mondják a jól informáltak, — másoknak meg az a véleménye, hogy az egyik királyi család megbízói vitték magukkal a gyermeket, akik rokonságban vannak a cári családdal és biztonságban akarják tudni a gyermeket addig is, amíg kiderül, hogy a berlini sanatórium beteg igazat mondott-e és azonos a cár leányával.

A rendőrség megindította a nyomozást, kihallgatták a Colentina-negyed lakóit, akik a legfantasztikusabb vallomásokat tették. A szemben lévő ház lakói elmondták, hogy egész tisztán hallották, amikor a kocsi titokzatos utasai halkan oroszul beszéltek és amikor a két férfi közül az egyik hangosabban kezdett beszélni, a nő a férfi szájára tette a kezét. Mások meg azt látták, hogy miután már a kocsi a gyermekkel együtt elhajtott, a házból egy ismeretlen férfi távozott a temető felé. A kis muszka revalósítái vannak a legjobban kétségbeesve. Az utóbbi időben már hozzászoktak ahhoz, hogy majdnem mindennap jött valaki a gyermek után érdeklődni. Az előző nap ketten is jirtak, akik a gyermeket lefényképezték. A kis muszka az előszobában elüdt és mivel néhány napig szinte nyári hőség volt, az egyik ablak nyitva is maradt. A gyermekablóknak így könnyű dolguk volt... Wolf Abraham

* Az izzólámpa vásárlásánál ne felejtse el, hogy a világítási költségeket a takarékos áramfogyasztású izzólámpa csökkenti. „Tungarum” izzólámpák ennek a követelménynek is megfelelnek. I

„Franek”

Ezt a szócskát mindig hozzá kell fűznie akkor, amikor Ön a valódi Franek kávépótlékot kívánja... Miért?... Hogy mást ne kapjon! Ügyeljen bevásárlásainál gyári védjegyünkre a „kávédarálóra”.

még

Megala

(Bucu

tábornok

Nitza, Gro

főbb gazda

Manoilescu

tart, hogy

hangba ho

Ezuta

miniszter

elnök a jő

Gold

Helyettese

Végű

választás

Töb

hanem az

A fil

Aver

alkalmából

El

(Cluj-E

dősítőjától

nemzeti

nek lefoly

erdeklődés

A százaab

érkezett,

várni leh

lentőséget

fordulat,

között új

gyalások.

után mos

két párt

teremtene

helyzetbe

Nem

a takisták

elmaradás

volt teki

A bel

j-lentésü

Bukan

néppárt

hogy a t

pozíciót

elégületle

amely ige

miniszter

között m

lenül bef

természet

mány ne

álláspont

csak párt

Goga

részletes

Hire jár,

vonul a

pártba lé

Az n

párt vass

Davila, s

számos t

Koholt hír a királyi család elleni merényletről

Hivatalosan megcáfolják az „Universul“-nak erre vonatkozó jelentését

(Bucuresti-Bukarest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Országszerte óriási feltűnést keltett az „Universul“ című lapnak az a híradása, mely szerint a sziguranca vezérigazgatósága néhány nappal ezelőtt értesítést kapott külföldről, hogy egy Schröder nevű egyén érkezik külföldről Romániába azzal a tervvel, hogy merényletet kövessen el a királyi család ellen. Voinescu Romulus vezérigazgató és Vladimirescu helyettes vezérigazgató megtették az összes intézkedéseket, hogy Schröder belépését az országba megakadályozzák és ha mégis becsépszte volna magát, úgy tették végrehajtását lehetetlenné tegyék. Schrödernek külföldről megküldött fényképét sok ezer példányban a határra küldték. Külön razziákkal ellenőrizték a szállodákat és a kommunisták menhelyeit. Eddig nem sikerült megállapítani, be tudott-e jutni Schröder az országba, vagy sem.

Az „Universul“ megjegyezte még, hogy a sziguranca információi szerint a merényletet a nagyhét valamelyik napján akarták elkövetni, egy olyan egyházi szertartás alkalmával, amelyen a királyi család is résztvett volna. Ebben az évben különben a királyi család ilfovmegyei birtokán töltötte a nagyhetet és így a merénylet kivételére nem is kerülhet volna sor.

Illetékes helyen az „Universul“ híret kategorikusan cáfolják.

A mai minisztertanács

még nem döntött a választások kiírásáról

Megalakult a legfőbb gazdasági tanács, amely pénteken dönt az importvámok redukálása ügyében

(Bucuresti-Bukarest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délután hat órakor Averescu tábornok elnökletével minisztertanács volt, amelyen feltűnő módon Goldis, Goga, Stergiu Nitza, Groza, Mitilina és Petrovici nem vettek részt. Elsősorban kinevezték a kormány legfőbb gazdasági tanácsának tagjait a következő miniszterekből: Coanda, Valeanu, Lepadau, Manolescu, Trancu Jasi és Garotid. A gazdasági tanács holnap délelőtt feltizenegyor ülést tart, hogy a kereskedők és iparosok kívánalmait a behozatali vámok redukálása ügyében összhangba hozza. Valószínű, hogy megoldást találnak az összes érdekelt felek kielégítésére.

Ezután a beszababisi helyzettel foglalkoztak, amely jóformán igénybe vette az egész minisztertanácsot. Mircescu tábornok beszámolója után elhatározták, hogy Averescu miniszterelnök a jövő héten odautazik és a helyszínen teszi meg a szükséges intézkedéseket.

Goldis 8 napi szabadságot kapott. A kultuszminiszter beteg és jelenleg Aradon fekszik. Helyettese Lupas lesz.

Végül a választási propagandával foglalkoztak. Még nem állapodtak meg véglegesen a választás időpontjában. Ez csak kedden lesz megállapítva, amikor is új minisztertanács lesz.

Több gazdasági kérdést vettek ezután tárgyalás alá, de nem hoztak végleges határozatot, hanem azok elintézését a gazdasági tanácshoz tették át.

A fladelfiai világtkiállítás hivatalosan részt vesz Románia.

Averescut megbízták, hogy küldjön táviratot Mussolininak szerencsés megmenekülése alkalmából.

Elhalasztották a nemzeti párt kongresszusát

(Cluj-Kolozsvár, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Pénteken délelőtt nyílt meg a nemzeti párt százszázötvenedik ülése, melynek lefolyása és határozatai elé egyre fokozódó érdeklődéssel tekintenek belpolitikai körökben. A százszázötvenedik ülésére sokkal több delegátus érkezett, mint ahogy a bombái hírek után várni lehetett volna. De ennél is nagyobb jelentőséget ad a holnapi ülésnek az a legújabb fordulat, hogy a nemzeti párt és a parasztpárt között újból megindultak a komoly fúziós tárgyalások. Ha ezek a tárgyalások annyi fiaskó után most mégis eredménnyel végződnek, a két párt megegyezése teljesen új konstellációt teremtené a kialakulni még nem tudó politikai helyzetben.

Nem kisebb meglepetése a politikai életnek a takistának a kormányba való belépésének elmaradása, ami pedig már befejezett ténynek volt tekinthető.

A belpolitika legújabb eseményeiről alábbi jelentésünkben számolunk be:

Stelian Popescu nem kap tárcát

Bukaresti híradás alapján megirtuk, hogy a néppárt körében elégtelenség támadt amiatt, hogy a többi pártok disszidens tagjai tulsok pozíciót foglalnak le az új kormányban. Az elégtelenség megnyilvánulásának hatása alatt, amely igen kényes helyzetbe sodorta Averescu miniszterelnököt, a Stelian Popescu és Goga között megkezdett tárgyalások egyelőre sikertelenül befejeződtek. Stelian Popescu személyes természetű kívánalmait Goga, illetve a kormány nem hajlandó teljesíteni, mert az volt az álláspontjuk, hogy nem személyi alapon, hanem csak pártalapon folyhatnak a tárgyalások.

Goga egyébként a mai minisztertanácsban részletesen beszámol ezekről a tárgyalásokról. Híre jár, hogy Stelian Popescu végleg visszavonul a politikától, míg Derussi a liberális pártba lép vissza.

Az „Adeverul“ értesülése szerint a nemzeti párt vasárnapi bukaresti kongresszusán Gitta Davila, a vlácsi pártvezető elnöke a párt számos tagja nevében nyilatkozatot fog felol-

vasni, követelve a takisták helyzetének tisztázását és megbélyegezve ennek a frakciónak magatartását. A „Romania“, a nemzeti párt hivatalos lapja kommunikét közöl, amely megállapítja, hogy a takista csoport magatartása nem fér össze a pártfegyvellemmel és szankciókat követel.

Temesmegye új prefektusa

A nemzeti párt bomlásáról elterjedt hírekkel kapcsolatosan egymást érik a cáfoló nyilatkozatok. Bocu Sever temesmegyei állítólagos szereplésével kapcsolatban a nemzeti pártnál kijelentették, hogy ezek a hírek teljesen tendenciózusak, hiszen Bocu Sever volt az, aki Goldis ellen a kizárási indítványt megtette. Hasonlóképpen cáfolják dr. Bogdan Antonia át lépését a néppártba. A hír tarthatatlanságát igazolja az is, hogy az eddig biztos jelöltnek vélt Bogdan dr. helyett a kormány dr. Cioban Pompiliu ügyvédet nevezte ki Temesmegye prefektusává.

Az erdélyi sajtóban elterjedtek olyan hírek is, hogy dr. Juga Gábor, a nemzeti párt máramarosi tagozatának alelnöke is csatlakozott a Goldis csoporthoz. Ezt a hírt most maga dr. Juga cáfolja meg egy levelében, amelyben közli, hogy a máramarosi tagozat változatlanul kitart a nemzeti párt mellett.

A nemzeti párt jasi tagozata tegnap népes értekezletet tartott, amelyen elítélték Goldisék lépését és követelik a nemzeti párt és a parasztpárt fúzióját.

Újabb fúziós tárgyalások folynak a nemzeti- és a parasztpárt között

A nemzeti párt és a parasztpárt között újból megindultak a tárgyalások a két párt fúziójáról. A tárgyalások sikerrel kecsegtetnek. Emiatt a vasárnapra tervezett bukaresti nemzetipárti kongresszust elhalasztották 18.-ára, vagyis a jövő vasárnapra. A nemzeti párt reméli, hogy a kongresszus elé már a kész fúzió tényét terjesztheti be és ezért halasztották el főképpen a kongresszust.

A párt százszázötvenedik ülése holnap azonban megtartják. Az ülés elé rendkívül nagy az

érdeklődés. A vidékről rendkívül sokan érkeztek már eddig is az ülésre és ezek között van Dr. Pop János a gyulafehérvári tagozat elnöke, dr. Bocu Sever temesmegyei, Sinai esperes szászsebesi, dr. Lázár Aurél nagyvárad, dr. Dobrescu Aurél a fogarasmegyei, dr. Marsineu Justin az aradi tagozat elnöke és még többen.

Elküldötték képviselőjüket a ciliaicrai nemzetipártiak (Dobrudsza) Anghelescu személyében, valamint a jorgisták Popovici Tascu-t, a takisták pedig Bertescu Pavel, volt országgyűlési képviselőt. Ugyancsak itt van Clirciu egyetemi tanár, a fővárosi nemzetipárti tagozat képviselőjében.

Különösen ünnepezték Marsineu Justint, az aradi tagozat elnökét, Maniu melletti ragaszkodásáért. Maniu Gyula ma délelőtt hosszasan tárgyalt vele, valamint Bocu Severrel és Lázár Auréllal. Később fogadta azon fiatalok küldöttségét, akik tegnap az ismeretes manifesztumot közzétették.

A parasztpárt vezetők pénteken és szombaton beható tárgyalásokat fognak folytatni a párt erdélyi szervezeteinek kiépítéséről. Mihailache, Julian és Madgearu a szombat esti expresszal Kolozsvárra utaznak, hogy résztvegyenek a parasztpárt vasárnapi kongresszusán.

Cáfol a Magyar Párt

Általános feltűnést keltett politikai körökben az egyik távirati ügynökségnek az a híre, hogy Gyárfás Elemér dr., a Magyar Párt alelnöke Bukarestben a csucsai paktum felelevenítése alapján választási egyezményt kötött Bucsan belügyi államtitkárral, amely ma kerül aláírásra, azután pedig a pártvezetőség elé jóváhagyás végett. Ezzel kapcsolatban a Magyar Párt elnöksége hivatalosan kijelentette, hogy Gyárfás Elemérnek nem volt megbízatása a kormánnyal való tárgyalásokra és ha mégis valamilyen megállapodást kötött, azt csak mint magánszemély tehetné. A Magyar Párt ezidig senkivel sem kötött sem előleges, sem végleges választási egyezményt.

Értesülésünk szerint ugyancsak nem felel meg a tényeknek egyes lapoknak azon tendenciózus hírei sem, amelyek szerint a zsidó választási blokk már lekötötte volna magát valamilyen irányban.

Tilos a gyülekezés

Gritta Ovidius kolozsvári rendőrprefektus, akit most neveztek ki közbiztonsági vezérfelügyelővé, ma délután a következő rendeletet adta ki:

Prefectura Politiei Orasului Cluj.

No. 6989. din 7. Aprilie 1926.

Rendelet

Mi, Kolozsvár város rendőrprefektusa, tekintettel a belügyminisztériumnak 57.340-1925. sz. rendelkezésére, a Monitorul Oficialnak 1923 november 26-án megjelent 231-ik számában közzétett legfelsőbb királyi dekrétum intézkedéseire, a közrend elleni vétségekről szóló 1924 évi törvényre, valamint a VI. hadtestnek 1924 július 23-án kelt 6. számú rendeletére, elrendeljük:

Bármilyen jellegű manifesztáció, gyülekezés, állongálás, megbeszélés, szónoklat, kiáltozás, éneklés, valamint előszóval való, vagy írásbeli fenyegetőzés tilos.

Tilos mindenféle zászlónak, plakátnak, feliratnak, jelvénynek a nyilvános viselése.

A rendelet ellen vétőket 2-5 évig terjedő börtönnel és 10.000 lejig terjedő bírsággal sújtják.

Csalás címén bünvádi eljárás indult

Lichtenstein Eduard herceg ellen. Bécsből jelentik: A gazdasági rendőrség bünvádi feljelentést tett az államügyészségen csalás és hűtlen kezelés címén az Austro-Hollandische Bank vezetősége, név szerint Lichtenstein Eduard herceg elnök, Poeller Oszkár alelnök, valamint Frieze Liberts kormánytanácsos, Kindler Frigyes vezérigazgató, Poeller Miksa dr. ügyvéd és Smoler Kázmér igazgatósági tagok ellen. Az állami bankbizottság már 1923-ban kifogásolta a bank ügykezelését. Néhány hónap előtt a bankbizottság új vizsgálatot tartott és ennek eredményeként elrendelte a bank felszámolását. Április 6-ára tüzték ki a felszámolást kimondó közgyűlést. Ettől függetlenül azonban a gazdasági rendőrség a vizsgálat eredménye következtében megtette az államügyészségnél a bünvádi feljelentést Lichtenstein herceg és társai ellen. A szenzációs bünvádi eljárás Bécsben feltűnést keltett.

Strassnoff Ignác legújabb kalandjai

Becsapta a francia detektiveket és hidegvérrel Mátészalkára utazott

(Budapest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szélhámosok koronázatlan fejedelme, akit évtizedek emlékeztető kalandortörténetei felejtetetlenül megismertettek a közönséggel — néhány nappal ezelőtt Budapestre érkezett. Strassnoffot nem nagyon kell bemutatni az olvasóknak. Híre már többször körüljárta az egész földgolyót. Végigszélhámoskodta Európát és utolsó tizenöt esztendőjét a kufsteini börtönben ülte le, ahonnan 1925 februárjában szabadult.

Strassnoff Ignác mátészalkai. Kiszabadulása után ment volna Mátészalkára, azonban semmiképpen sem tudott utlevelet szerezni. Elutazott Berlinbe és a berlini magyar követségen jelentkezett, hogy neki, aki a magyar névnek annyi emlegetést szerzett, adjanak magyar utlevelet.

Nem siettek az utlevéladással. Hiába kért, nem kapott utlevelet. Valami kevés pénze maradt még abból az időből, amikor a fegyházban volt. Ezt a pénzt szép lassan felélte, mert elegánsan, urasan, nagyuri módon szeretett élni.

Egy szélhámos memoárjai

Arra az ötletre jutott, hogy memoárjaival keresi meg a kenyerét. Strassnoff kitűnően beszélt németül, természetesen azonnal németül kezdte megírni emlékiratait, amelyek nagy sikerrel meg is jelentek egyes bécsi és berlini lapokban. Majd azzal a tervvel foglalkozott, hogy az UFA-nál filmet készített klasszikus szélhámoságairól és ezekben a filmekben ő maga fogja játszani a főszerepet.

Tárgyalt az UFA-val, kisebb szerepeket játszatnak is vele próbára. Azonban valahogy nem ment ez a filmdolog, közben felélte azt az összeget is, amelyet eddig keresett memoárjaival.

Beápcsolódás a frankügybe

Egy-két hónappal ezelőtt már pénz nélkül állott Berlinben. Akkor jelentek meg az első híradások arról, hogy Schulze Henriket, a frankklisé készítőjét, Berlinben keresi a rendőrség. Strassnoff alaposan végigolvasta a frankhamisításról megjelent riportokat, hírlapi cikkeket és elhatározta, hogy bekapcsolódik a frankhamisításba.

Már ekkor Berlinben ültek a kiküldött francia detektivek Benoist és Doucet. Együtt dolgoztak a berlini detektivekkel, hogy Schulze nyomára akadjanak. Strassnoff Ignác két nap alatt nyomára jutott Schulzenak és a harmadik napon már kedélyes barátságban együtt vacsoráztak.

Két vagy három napig élt együtt Schulzeval, bujkált vele együtt a berlini rendőrség elől, mint hogyha neki is takargatni való volnának és amikor Schulzet elfogták, elegáns monoklis látogató jelent meg az egyik francia szállóbeli lakásán.

— Kérem, én Strassnoff Ignác vagyok. Ha Ön a párizsi rendőrségnek olyan előkelő tisztviselője, akkor azt hiszem felesleges bővebb bemutatkozásom, hogy személyi adataimat is elmondjam.

— Mivel szolgálhatok? — kérdezte Benoist, — hogy ez a kinttintő látogató ér.

— Szolgálataimat jöttem felajánlani — mondotta Strassnoff. — Én tudom, hol vannak a frankklisék. Schulze a legjobb barátaim közé tartozik és felesleges mondanom, hogy órák alatt meg tudnám Önöknek szerezni valamennyi klisé. Ezt urali ezavamra mondom. Egy Strassnoff pedig ritkán kockáztatja az uribecsületeszavát.

A francia rendőrtisztviselőnek nem volt gyanus Strassnoff jelentkezése, mert hiszen megállapították, hogy az utolsó napokban, közvetlenül Schulze letartóztatása előtt, gyakran volt együtt Strassnoff Schulzeval és érdeklődve kérdezte, hogy mi a frankklisék megszerzési módja?

— Ha bizalommal vannak hozzám az urak, — mondotta Strassnoff — akik tudják, hogy Strassnoffban mindig volt zsványbecsület, én, én megszerzem a kliséket, vagy legalább is megmutatom a helyet, ahol a klisék vannak.

A beszélgetés később már több rendőrtisztviselő előtt folyt le, bevonták a francia bank megbizottját és megkérdezték Strassnoffot, hogy mi a lehetőség a klisé megszerzésére? Strassnoff egy szóban válaszolt:

— Pénz...

— Ja, ezt tudtuk, — mondották a franciák — de mennyi pénz?

— Tízezer...

— Frank? — kérdezték a franciák.

— Ugyan kérem!.. Mírka. Előre k. p. Akkor Budapestben rendelkezésükre állók tütént.

— Rendszerben van, — mondták a franciák — de ilyen összeget nem adhatunk egyszerre, hátha felszülünk...

— ...de, ha Strassnoff mondja...

— Mi hiszünk Önnek — ...de egy összegben mégsem lehet. Előbb valami kisebb összeget adunk, aztán ha a klisé a kezünkben lesz, a többi.

— All right! — mondotta Strassnoff — azonban még egy kérésem van. Szerezzenek nekem azonnal utlevelet, adják ide a költségeket, hogy Budapestre rendszeresen megérkezhessem és 24 órán belül az önként budapesti megbizottjának kezében van a klisé.

Újabb érvágás a franciakon

Strassnoff, ahogy a pénzt és az utlevelet a zsebében érezte, már nem tartotta szükségesnek a franciákkal való cseszkötést, már nem sietett el Berlinből. A francia detektivek azonban nem hagyták, kikísérték az állomásra, felültették a vonatra és utnak indították Budapestre. Már távirat ment a pesti megbizottjának, hogy jön Strassnoff a klisé pontos címével. Nagy izgalom várta Strassnoffot. A berlini lapok tudósításokban számoltak be, hogy Strassnoff Ignác, mintán Schulzeval a legjobb barátságban volt, megszerezte a frankklisék rejtekhelyét, Pestre utazik és Pesten nyújtán át a hamis kliséket.

Strassnoff egyszerre a frankhamisítási bűnyű első harcva'ába került — és ezalatt a vonaton a szenális szélhámos azon gondolkodott, hogy Budapestben hogyan tud majd kibujni a franciák ébersége alól.

De Strassnoff, nem azért Strassnoff, hogy kikerülje a nehézségeket.

Baj volt a határon, E-ztergomban letartóztatták.

Befejezték deklarálták a diáksztrájkot

Az egyetemi hallgatók kielégítőnek tartják a kormány intézkedését

(Bucuresti-Bukarest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország összes egyetemének diákküldöttei ma délelőtt a Keresztény Diákok Szövetségének helyiségében ülést tartottak, amelyen a sztrájkhelyzettel toglalkoztak. A kiküldöttek megelégedéssel tudomásul vették a kormány a diákok helyzetének megjavítására tett intézkedéseket és hogy ezen intézkedésekre 3 millió lejt irányzott elő a közoktatásügyi miniszter. Megelégedéssel vették továbbá tudomásul azt, hogy Cuza professzornak visszaadták katedráját.

Mindezeket figyelembe véve, a diákok vezetősége ezekben a jóindulatu intézkedésekben garanciát lát arra, hogy a többi kívánalmi is teljesítetni fognak és ezért elhatározta, hogy a sztrájkot befejezték deklarálja és hétfőtől kezdve ismét megjelennek a diákok az előadásokon. A határozatról értesítették az összes egyetemek diákegyesületeit.

A „Monitorul Oficial“ mai számában már meg is jelent a közoktatásügyi miniszter rendelete, melyel Cuzát visszahelyezik egyetemi tanszékebe.

A „Lupta“ szerint Cuza professzor visszahelyezése Petrovici miniszter kívánságára történt és a közoktatásügyi minisztérium illetékes ügyosztálya is pártoló előterjesztést tett. A lap egyuttal felveti azt a kérdést, hogy a reintegrálás egyuttal Cuza tanári működésének ki vételes meghosszabbítását is fogja e jelenteni, mert a professzor már elmúlt 70 éves és a törvény szerint nyugdíjba kellene mennie.

Oroszország súlyos komplikációkkal fenyegeti Angliát a kínai beavatkozás miatt

Peking állandó repülőtémadás alatt áll, Amerikaellenes tüntetések az ország belsejében

(Berlin, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Moszkvából ideérkezett hírek szerint a szovjetunió hivatalosan a következőket közli a kínai bonyodalomról:

A pekingi sajtó jelentése szerint angol hivatalos körök azt javasolták Csang-Cso-Linnak, hogy Peking bevétele esetén utassák ki Karachant, a szovjetunió követét és szüntessenek be Oroszországgal mindentéle diplomáciai összeköttetést.

Az orosz sajtó hitelt ad e híreknek és megvan róla győződve, hogy Anglia mai politikája telve van ilyen szándékkal. Egyuttal annak a véleményének ad kifejezést, hogy ha Angliának érvényesülne ez a politikája, a kínai közélet bizonyára élénken tiltakozna ez ellen és pedig olyan formában, hogy azzal minden kínai kormányznak számolnia kellene. Ha e terveket az idegen befolyás alatt álló reakciós tábornok realizálni akarná, akkor ez a legsúlyosabb komplikációkhoz vezetne és nemcsak Kínát érintené, hanem a távoli Kelet mindazon országait, amelyek a béke felborítását nem tartják kívánatosnak.

Egyelőre a helyzet az, hogy Peking Feng generális birtokában van. A szövetséges hadak repülőgépei ott keringenek a város fölött, bombákat is dobnak le, azonban jelentősebb kárt mindezeideig nem okoztak.

nem akarták beengedni az országba, öt napig ült, végül mégis csak megérkezett. Alig volt két napig Pesten, a franciák ráakadtak és elvitték a hotelba.

— Na kedves Strassnoff ur, hát gyere azokkal a klisékkel.

— Igen a klisék — mondotta Strassnoff. . . . Hát bizony ezzel baj van. Elő tudom keríteni, de egy akadály van.

— Na és mi az?

— Pénz.

— Mennyit?

— Tízezer . . . Ne tessék kérdezni: márka

— Kétezer adunk.

— Nyó'cazer, — mondta Strassnoff.

— Tulsokba kerül ez a franknyomozás, legfeljebb háromezerről lehet szó.

— Az kevés: Hétezer.

Hosszas alkudozás után ötezer márkában állapodtak meg.

— Na de most gyere a klisével.

— Igen, — mondotta Strassnoff — holnap jelentkezem.

A lakásán közben újabb urak várták. A frankhamisítók védői közül dr. Dánér B. la akart Strassnoffal beszélni, hogy ő is megtudja tőle, hol van a klisé? Strassnoff megjelent az egyik ügyvéd irodájában is. Itt is előadott egy mesét.

És nagys ombat délelőttre szállítani kellett volna a kliséket. A franciák várták az ügyvéd várta, mindenki várta.

Strassnoff pedig reggel felült a vonatra és elutazott Mátészalkára. Egy levelet küldött csak azokra a címekre, ahol a kliséit várják ezzel a szöveggel: Boldog husvéti ünnepeket kívánok és ha esetleg karácsonyig nem jönnek, ne várjanak tovább. Régi tisztelőjük Strassnoff Ignác. Karácsony míg messze van. Egyelőre várják.

Péntek
1. A
16 án,
lozsvár
órákor.
délelőt
állomás
hogy n
beszáll
3. A v
Töviser
kapni
dély n
várad,
den es
gyen
mindaz
ezt azo
hivatal
Aizik
van, je
Felhívj
tőt, h
11-én
kedjen
kát qu
gyalhas

Az
bizottsá
Kolozsv
megtart
délyben
zottsági
jelezésk
kezet k
pártárny
A Szöv
ság min
hogy a

Az
Az
összes k
jának ö
be a sé
kelbizto
kihelyez
kelbizto
gyobb g
Az akci
át tudj
tőségét
lősséget.
módja a
nista m
bizottság
fogja m

S

G.
elintéze
ponti in
Érd
delet m
helyezve
kapható
N.
igaza va
volna a
deni a
K. I
sajnos,
Dr.
ségről n
tunk. G
Samu h
kérdésre
sitást.
P. B
Palesztin
K. I
is szól.
F. S
intézetn
annak i
vagyony
beszolgál

öt napig ült, volt két napig itt a hotelban. Gyermünk azok...

S rasonoff... om keríteni, de

ni: márka

hoff. romozás, legfel-

árkában álla-

vel. off — holnap

rták. A frank- akert Strass- töle, hol van k ügyvéd iro.

i kellett volna ügyvéd várta,

vonatra és el- küldött csak k a szó-

kivánok és ék, ne vár- ssonoff Ignác. várják.

ot des: it

gyetemeinek tartottak, ették a kor- ézkedésekre tudomásul

zkedésekben ta, hogy a az előadás-

zter rende-

gára tör- tést tett. A desének ki- es és a tör-

geti

tések

ekingi dip- a városnak Rimutatott zi tarifális annak tag- stben haj- minden-

Vu Pei Fa sereg veze- yre vezet- ing pedig bs jut.

tik, hogy tséget kö- rra köte- on csapa- et veszé-

rrongások avargások nem eu- rjesztését. szát és le- ök meg- zemélyze- nekültek. menekült.

ZSIDÓ KÖZÉLET

A Palesztinahivatal közleményei:

1. A legközelebbi hajó indul Konstancából ápr. 16-án, pénteken. A transzportvonal indul Kolozsvárról április 14-én, szerdán délelőtt 11 órakor. 2. Felhívjuk a kivándorlókat, hogy délelőtt 10 órára okvetlen legyenek kint az állomáson, csomagjaikat tartsák maguk mellett, hogy mielőtt a vagonokat megkapjuk, azonnal beszállhassanak és csomagjaikat berakhassák. 3. A vésárhelyiek Székelykocsárdon, az aradiak Tóvisan csatlakoznak és a vonaton mag fogják kapni többi okmányait. 4. Azok, akik Erdély nyugati részéből, Kolozsváron túlról (Nagyvárad, Szatmár, Máramaros stb.) érkeznek, kedden este legyenek már Kolozsváron, hogy legyen idejük a berakodásra. 5. Felszólítjuk mindazokat, akik menni szándékoznak, hogy ezt azonnal jelenték sürgönyileg a Palesztinahivatalnak, ha eddig nem tették. 6. Wainer Aizik volt orosz fogoly utlevele vízumozva van, jelentkezze a Palesztinahivatalban. 7. Felhívjuk a vidéki Palesztinabizottságok vezetőit, hogy a Nagy Intéző Bizottság folyó hó 11-én tartandó ülésére okvetlen eljőnni sziveskedjenek, hogy az erre a félévre szóló certifikátumot miként való kihasználását megtárgyalhassuk.

A Nagytézőbizottság gyűlése.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Nagytéző bizottságának gyűlése iránt, amely április 11-én Kolozsváron, a Szövetség hivatalos helyiségében lesz megtartva, nagy érdeklődés mutatkozik egész Erdélyben. A központi iroda ezáltal is felhívja a bizottsági tagokat, hogy megjelenésüket táviratilag jelezzék. A bizottsági tleést országos politikai értekezlet követi, amellyel az erdélyi zsidóság minden pártfőnökeinek képviselői is részt fognak venni. A Szövetség vezetősége elvárja a Nagytézőbizottság minden tagjától és a helyi csoportok elnökeitől, hogy a gyűlésen teljes számban meg fognak jelenni.

Az országos sékelbizottság közlései

Az országos sékelbizottság felhívja a Szövetség összes helyi csoportjait és a KKL erdélyrészi irodájának összes megbízottait, hogy sürgősen terjesszék be a sékelbiztosok neveit. Ismételjük, hogy a sékelbiztosok felelősek a részükre kiadott sékelkönyvek hibéizéért és elszámolásáért. Ennélfogva a sékelbiztos személyének megválasztásában a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel kell eljárni. Az akció sikere attól függ, hogy munkatársaink át tudják-e érezni ennek a feladatnak súlyát, jelentőségét és a cionista lelkiismeretnek tartozó felelősséget. A sékelakció sikere és lebonyolításának módja a legbiztosabb értékmérője egy ország cionista mozgalmanak érettségére. Az országos sékel bizottság hiszi és reméli, hogy Erdély méltó helyre fogja magát felküzdeni ezen a téren is.

Szerkesztői üzenetek

G. Vilmos, Oradeamare. Levelét érdembeli elintézés végett áttettük a Keren Kajemet központi irodájához.

Erdéklődő, Careimari. 1. Az amnesztia rendelet még nem jelent meg, de kilátásba van helyezve. 2. Megjelentek és 200 lejes árban kaphatók az Uj Kelet könyvostályánál.

N. Wolf, Viseul de sus. Önnek feltétlenül igaz van. Az összeget vagy Önnek kellett volna átadni, vagy pedig az Ön nevére beküldeni a Keren Kajemetnek.

K. D. Dej. Sorsjegyhuzások ellenőrzésével, sajnos, nem foglalkozhatunk.

Dr. W. Artur, Timisoara. Az afrikai örökségről mi gyulafehérvári tudósítás alapján írunk. Gyulafehérváron laknak ugyanis Stern Samu hozzátartozói és így minden további kérdésre csak ott kaphat pontos felvilágosítást.

P. Eugen, Amsterdam. A kért cimet a Palesztinahivatal fogja megküldeni.

K. Lajos, Haifa. Fenti üzenetünk Önnek is szól.

F. Simon, Careimari. A budapesti pénzintézetnek nemcsak joga, de kötelessége volt annak idején a nála levő betétek tiz százalékát vagyonváltás címén a magyar állampénztárnak beszállgatni.

Csicserin egyáltalán nem akar szóbaállani a Népszövetséggel

Az oroszok Anglia szovjetellenes eszközeit látják a nemzetek szövetségében

(Berlin, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Moszkvából érkező jelentések szerint Csicserin április 6-án az ott tartózkodó hírlapíróknak nyilatkozatot adott Szovjetországnak a külpolitikában elfoglalt mai álláspontjáról, különösen a Népszövetséggel szemben. Csicserin mindenekelőtt kijelentette, hogy téves az európai sajtónak az a híradása, mintha a moszkvai kormány esetleg Svájc területén is résztvenne a leszerelési konferencián. Ezt — mondotta az orosz külügyi népbiztos — már csak azért sem tehetjük, mert ezzel elvi álláspontunkat változtatnánk meg.

— Egyébként — folytatta Csicserin — az előkonferenciára való meghívások olyan feltételek között jöttek létre, amelyek kizárják azt, hogy a Szovjetunir azokon részt vehessen. Ez egymagában

előleg bizonyosság mellett, hogy a hatalmaknak nem szándékuk a komoly leszerelés, hanem az egész konferencia nem egyéb holmi manővernél.

A népszövetségre vonatkozólag Csicserin kijelentette, hogy ez a testület eddig való munkásságával beigazolta, hogy komoly politikai feladatokat képtelen megoldani. Az utóbbi napok eredményei a népszövetség teljes diszkreditálására vezettek és kérdés, vajjon szep'emberben jobb lesz-e a helyzet, mint márciusban. Chamberlain kísérletet tesz arra, hogy Európára a diktátor és tékebíró szerepét játssza. Végcélja azonban semmi más, mint hogy a Szovjetunio ellen egy egységfrontot hozzon össze. Franciaország és Németország között a genfi krach után a megegyezés u'ja nyitva áll.

Kalkuttában több ezer munkás sztrájkba lépett

A nagyhatalmak együttes lépéseket tesznek a kínai kormánynál

(London, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap számunkban hosszabb cikkben foglalkoztunk a kalkuttai lázadás okaival. A cikk felsevéseit igazolni látszik az a legújabb híradás, mely szerint Kalkuttában több ezer munkás sztrájkba lépett. A párisi Havas-ügynökség azon jelentése, hogy az angol, francia és az amerikai kormány együttes lépéseket tesz a kínai kormánynál a kalkuttai zavargások ügyében, amellyel bizonyít, hogy a szovjet Kinán keresztül sikeresen irányítja a hindu nemzeti mozgalmat, melynek éle kimondottan Anglia ellen irányul. Valószínű, hogy a hindu munkások sztrájkbalépése telet akar lenni az angol hatóságok által tevezetett ostromállapotra. A kalkuttai eseményekkel kapcsolatban Bombayből most azt a hírt közlik, hogy India minden pártjának képviselői — a radikálisok kivételével — egy hindu nemzeti párt megalakítását határozták el. Kalkuttában egyébként az éj folyamán ismét súlyos összeütközések voltak, melyeknek során négy súlyos sebesülés történt. Kalkutta polgármestere magához hívatta a pártok vezetőit, akikkel afölött tanácskozott, hogy a jövőben miképen lehetne elkerülni hasonló zavargásokat.

Ujra kísért a balkáni szláv föderáció terve

Egyre szaporodnak a balkáni jugoszláv liga hívei. Jugoszlávia erősen közeledik Bulgária felé

(Páris, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nemrégiben a francia fővárosban egy liga alakult azzal a céllal, hogy Jugoszlávia és Bulgária között közeledést hozzon létre és hogy megvalósítsa a Balkánon lakó összes délszlávok egységesítésének eszméjét. Ez a liga egyrészt egy bolgár—jugoszláv föderációt akar létrehozni, másrészt pedig közreműködik a Balkán összes vitás problémáinak megoldásában. A ligában elsőnek Sztambulinski hívei léptek be, most pedig Cankof és Liaposef hívei is csatlakoztak hozzá.

szünt már a két ország közötti jóviszony elmérgesítője lenni. Azzal a ténnyel, hogy a kérdés területi része már megoldást nyert és maguk az illetékes bulgár körök is kezdik elismerni, hogy a macedóniai lakosságnak szüksége van kulturális és másirányú támogatásra.

A liga kebelében három bolgár és három jugoszláv delegátusból álló komité alakult, amely a napokban manifesztumot bocsátott ki. Ebben a manifesztumban rámutatnak arra, hogy a délszláv liga elvi célja mindenekelőtt Bulgária és Jugoszlávia föderalizálása. Jugoszláviának és Bulgáriának — mondja továbbá a manifesztum — egyetlen nagy és hatalmas balkáni államban kell összeolvadni, annál is inkább, mert ezáltal a mai forrongó Balkán helyzete lényegesen javulni fog, az egyesült országok pedig Európa politikájában is jelentős szerephez jutnak.

Jugoszlávia és Bulgária közeledésének eszméje ugy Belgrádban, mint Szófiában hatalmas érdeklődést váltott ki. Antiparnakovics délszerb képviselő a belgrádi „Vreme“ című lapnak adott interjújában kijelentette, hogy Kóburg Ferdinánd veresége után most végre megvalósítható lesz az Egei tengerig terjedő Nagydélszlávia eszméje. Ma még nem tudhatni, — mondja a képviselő — hogy ez a generáció meg fogja-e érni eme monumentális eszme teljes megvalósításának időpontját, annyi azonban bizonyos, hogy ez a törekvés többé már nem romantikus álom. Jugoszlávia az utóbbi három évben élénk érdeklődéssel kísérte a bolgár eseményeket és vészely esérére kész volt Bulgáriának a legszelebbkörtü támogatást nyújtani.

A továbbiakban a képviselők a bulgár—jugoszláv közeledés kérdését illetőleg kijelenti, hogy az eszme megvalósításának útjába egyik részről sem fognak nehézségeket gördíteni. Még Macedónia sokat vitatott kérdése is meg-

Az optimista nyilatkozat ellenére is illetékes körök tudni vélik, hogy a két Balkán-állam közötti megegyezés útjában igen súlyos nehézségek állanak. Így elsősorban a szerb—horvát egyenetlenség, amelynek következtében a szerbek joggal tartanak attól, hogy a jugoszláv—bolgár konföderáció létrehozásával a horvát—bolgár unió képében egy örök ellenséget kreálna magának. Megoldatlan még mindkét állam számára Macedónia kérdése is, mert egy bolgár kormány sem fog erről a tartományról szépszerével lemondani. A körülmények azonban ezek ellenére is kényszerítik a két országot, hogy az egyezmény kérdését a legnagyobb jóakarattal kezeljék. Pangalos, Görögország diktátora, ugyanis hatalmas flotta és szárazföldi hadseregek kiépítésén dolgozik, mely érthetően nyugtalanítja Bulgáriát. Más oldalról Jugoszlávia a pángermánizmus politikai és gazdasági preszúrija alatt nyög. Bulgáriát a delgok állásától ítélve az a vészely fenyegeti, hogy teljesen elveszti jelentőségét a Balkánon, míg a Jugoszláviával történő egyesülés egy kompakt egységbe és ezen keresztül félelmetes erejű államba tömörítené a 17 millió lelket számláló délszlávországot.

Ki akar érettségizni!

Összevont magánvizsgát tenni! Teljes anyagi felelősséggel előkészít a **Galgóczy Tanintézet** Budapest, VIII., Mária Terézia tér 8. sz. III. 22.

Ócskából új ruhája lesz, ha Czinknél festett, tisztított

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság napilapja
 Szerkesztők: Glaszkalay János és dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomásai csak a forrás megjelölésével engedélyezhetők.

Az Uj Kelet fiókkiadóhivatalai és szerkesztőségei:

Aradon: Horváth János Löbl Hirlapiroda, Str. Romanului 2. (Zrinyi-u).

Oradea-Mare-Nagyváradon: Blum Zsigmond, Str. Aurel Vlaicu 51., vagy Erzedévi emléktér 2. Ernyőútel.)

Sighetul-Marmatiei-Máramarosszigeten: Fried Miksa, Zsidó Nemzeti Szövetség.

Timisoara-Temesváron: Stranzs Béla, Zsidó Nemzeti Szövetség I. Mercy u. 2.

A mai naptár

Mária királyné áttért a görögkeleti hitre. Bukarestből jelentik: A „Cuvantul” jelentése szerint hivatalos körök megerősítik a hírt, hogy Mária királyné áttért az ortodox vallásra. A szertartás a legszigorúbb egyszerűséggel történt. Illetékes helyről közlik azt a hírt, hogy Mária királyné után Ferdinánd király is áttér a görögkeleti hitre.

A közlekedésügyi miniszter intervenciójánál az újságírók szabadjegyének érdekében. Bukarestből jelentik: Valeanu közlekedésügyi miniszter arra kérte a CFR vezérigazgatóságát, hogy a köztisztviselőkkel, a nyugdíjasokkal és az újságírókkal szemben tartásuk fenn továbbra is az eddigi vasúti jegyrendszer szerint. A CFR vezérigazgatósága holnap tartja szokásos heti ülését, amelyen foglalkozni fog az új közlekedésügyi miniszter kívánságával is.

Tíz évre súlyosbították Horthy állítólagos merényletjének büntetését. Budapestről jelentik: A budapesti Kuria tegnap tárgyalta Kertész István büntetését, aki állítólag a bécsi kommunisztáktól kapott megbízást, hogy Horthy kormányzó ellen merényletet kövessen el. Kéőbb ugyan ettől a tervétől elállott és belépett az Új hadseregbe. Ismeretlen egyén feljelentése erre dacára megindult ellene az eljárás és a Kuria most az előző kétévi fegyházbüntetését tíz évi fegyházra emelte fel.

Tovább folyik a harc a két Bicsérdy-testvér között. Budapestről jelentik: Ismeretes az a harc, amely Bicsérdy Béla és testvére, Bicsérdy Tibor, a vegetáriánusok elnöke között folyik. Bicsérdy Tibor több nyilatkozatban fantazmagóriának minősítette bátyja előadásait. Ezeket a nyilatkozatokat Bicsérdy hívei leküldték vezérüknek, aki most olyan levélben válaszolt neki, amelynek reprodukálását nem tűri meg a nyomdafesték. Azt írja többek között levelében, hogy két-három hét múlva Budapestre utazik, hogy személyes megjelenésének és beszédének hatalmával véget vessen a zürzavaros és zagyva beszédeknek. Levelének durva hangját tanítványának itt kísérelvelevelében azzal magyarázza, hogy a csöcselket másképp elintézni nem lehet. Bicsérdy hajón utazik Budapestre Adakale szigetről. Hívei nagy előkészületet tesznek fogadtatására és azt tervezik, hogy a hajóból kiszálló mester lépéseit mozgófényképen örökítsék meg.

Kinyomozták a „Vörös Zsuzsánna” gyilkosát. Budapestről jelentik: Köhler né elnököt gyilkosság ügyében a budapesti rendőrség szenzációs felfedezést tett. A gyilkos-

ság ügyében többheti eredménytelen nyomozás után a budapesti államrendőrség pozitív adatok birtokába jutott. A napokon át telfelvezetlenül maradt gyilkosság elkövetésével Mika Károly rovatmulta betörő ellen az a gyanu merült fel, hogy ő gyilkolta meg a Vörös Zsuzsánát. A házimester három ízben is látta Köhler né lakására felmenni. Egy rádió mérnök lakását is kifosztotta. A magyar rendőrség Mika Károly országos körözését rendelte el.

Nyilatkozat. A Rapid Távirati Iroda vezetője a következő sorok közlésére kérte fel lapunk szerkesztőségét: Az „Ellenzék” mai számában „A Magyar Párt senkivel sem kötött választási egyezményt” címmel cikkét közöl, amelyben a Rapid azon tegnapi híradásával foglalkozik, hogy Gyárfás Elemér és Bucsan belügyi államtitkár között tárgyalások voltak a Magyar Párt és a Nép párt közötti választási kollaborációról. Az „Ellenzék” e hír kommentálásánál olyanokat is ír, hogy a Rapid annak idején a liberálisokkal folytatott politikai megbeszélések összegezését is minden figyelmeztetés ellenére szenzációként nyilvánosságra hozta. A magyarországi politikai érdekeinkért — írja továbbá az „Ellenzék” — a Rapid, amikor pozitív formájú paktumhírek közlésével félrevezeti a jóhiszemű magyar sajtót és azon keresztül az erdélyi magyar közvéleményt. Ezekre a közlésekre a Rapidnak a következő megjegyzései vannak: „A liberális kormánnyal létrejött paktum nyilvánosságáhozatala annyira ismert az illetékesek előtt, hogy a cikknek ezen részére a Rapid nem kíván reflektálni. Ami pedig tegnapi híradásunkat illeti, legyen elég a forrás megjelölése: A hírt szöveg szerint, ahogyan azt közöltük Bucsan belügyi államtitkár adta bukaresti szerkesztőnknek. A nekünk adressált közleményt tebtát az „Ellenzék” közvetve Bucsan belügyi államtitkárhoz intézte. Gondoskodtunk arról, hogy jusson is kezseihez.”

Hírek a kolozsvári rendőrségről. Neszter Móric töltői fűszerkereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy miatta a Léb Fivéreknél bevásárolt, a Timár utcában álló szekeréről körülbelül 8000 lej értékű cukrot és gyarmatárut elloptak. Nagy Mária család-leány jelentkezett tanúként és az ő leírása alapján Pop detektív a tetteseket letartóztatta. Az egyik Albert Gábor 18 éves foglalkozás nélküli csavargó és a másik Izsák Béla, aki már szintén ismerős a rendőrségen, annak dacára, hogy még nincs 16 éves. Bevallották, hogy a lopott holmik egyrészt Sajovitz Hermann értékesítették, aki Újfeleán betörő orgazdája volt. A tetteseket átadták az ügyészségnek. — Joan Páru hivatalnok feljelentést tett a rendőrségen Pálfi József lakótársa ellen, aki az asztalra házbőr fejében kikécsiztetés 1000 lejt ellopta. A nyomozás megindult. — Negru Vasile bánffyhungyadi lakos ma reggel a személyvonattal Kolozsvárra akart jönni, hogy tejet adjon el. Amint a mozgó vonat egyik kocsijából a másikkba akart átmenni, elcsuszott és a vonat kerekei alá került. A vonat lezselte a fejét és felismerhetetlenül összeroncsolta Negru Vasile testét.

Súlyos antiszemita zavargások egy regati községben. Bukarestből jelentik: Neamtz-megyében Calugaresti községben a zsidók ellen kövekkel és revolverekkel támadást intéztek. A templomból kijövet egy tömeg megtámadta a zsidókat és kövekkel megdobálták őket, sőt néhány revolverlövést is leadtak ellenük. Szerencsére sebesülés nem történt. A vizsgálat megindult.

Enyhült a gazdasági krízis Palesztinában. Tel-Avivból jelentik: Palesztina gazdasági válsága az utóbbi időben jelentősen csökkent. A jövőt gazdasági körök optimizmus-sal itélik meg, a pénzügyi pánik teljesen elült, a bankok meggyőződtek róla, hogy az ipar és kereskedelem egészséges alapokon nyugszik és most már folyósítanak hiteleket, a terméskilátások a lehető legjobbak. A most érkezett bevándorlók között sok a nagyfokú.

Elsülyedt angol gőzös. Londonból jelentik: A Queenslandi partok közelében a „Dorrigo” nevű angol gőzös elsülyedt. A kapitányt és fiát a tengeren való harmincegy órai bolyongás után egy hajó felvette. A hajó huszonkét emberből álló személyzete elpusztult.

Fegyveres harc csendőrök és csempészek között. Kassáról jelentik: Tegnap a zenplénmegeyi Zello község közelében a határ-csendőrök rájöttek, hogy egy csempésztársaság akar ott átkelni a lengyel határ felől. Meglepték őket s megállásra szólították fel. A csempészek nem engedelmeskedtek, mire sortűzvet adtak le rájuk. A csempészek is tüzeléssel válaszoltak, úgy, hogy percek alatt valóságos harc fejlődött ki közöttük. A küzdelem végül is a csendőrök győzelmével végződött. A csempésztársaság egyik tagja holtan maradt az erdőben, egy másikat pedig a csendőrök sebesülten elfogtak, de később megszökött a kezük közül.

Robbanás egy szászországi cellulózgyárban. Drezdából jelentik: Hoech et Company tirmai cellulózgyárban tegnap borzalmas robbanás történt, eddig még ki nem derített okból az egyik káttan a levegőbe repült. Hat ember szörnyethalt. Husz ember olyan súlyosan sebesült meg, hogy felgyógyulásukhoz nincsen remény és ha néhányan közülük életben is maradnak, feltétlenül elvesztik szemük világát. Két ember még hiányzik és biztosra veszik, hogy holtan fekszenek a romok alatt.

Váratlanul kinevezték Bukarest új főpolgármesterét. Bukarestből jelentik: Mint ismeretes, ma kellett volna megtartani a fővárosban a polgármesterválasztást. Meglepetésre a belügyminiszter Hannibal Theodorescu egyetemi tanárt nevezte ki főpolgármesternek. Costinescu eddigi polgármester visszalépett a jelöltségtől. Ma délután megalakult a fővárosi tanács. Az alakuló ülésen Elie Radu kinevezett tag elnökölt. Costinescu a polgármesteri választás megejtése előtt kérte a jelenlevőket, hogy Hannibal Theodorescun adják le szavazataikat, aki egyben a kormány jelöltje is. Megejtik a választást és Hannibal Theodorescu 40, dr. Georgian nemzetipárti 13 szavazatot kapott. Lupu a szavazástól is azt látja, hogy az Averescu-kormány a liberális rezsim folytatása s nem egyéb Averescu-bőrbe bújtatott Braianu kormány. Tiltakozásképpen kivonul az állandó választmány megválasztásakor, amelyet így az ellenzék nélkül alakítottak meg.

Szatmármegyei italmérők panasza. Szatmárról jelentik: A megye élelmiszerkereskedőinek és élelmiszerelárusítóinak körében nagy konsternációt keltett a vármegyei főorvosi hivatalnak a rendelete, mellyel felszólítja a körorvosokat, hogy havonként vényenek mintákat az elárusítókra kerülő szeszitalokból és élelmiszerekből. Egy-egy üzlettulajdonos kétszer havonta fölliternyi szeszt köteles beszolgáltatni, ami súlyos megterhelést jelent. Hivatalos helyen ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy a szatmári vegykezleti intézetet akarják munkával ellátni a beszolgáltatott minták elemzésével.

Megnyilt

Megnyilt

Transsylvania Ernyőáruház

Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 17. szám alatt

Mielőtt ernyőt vásárolna, tekintse meg saját gyártmányu dus ernyő-

Speciális Ernyőáruház r káromat vételközveteltség nélkül.

Behuzásokat és mindenféle javításokat elvállalok.

Kereskedők figyelmébe!

Festünk bármilyen gyalpu, műselyem és pamut fonalat szintartóan, bármilyen színre. **Végáru festés adjuztálva.**

„Kristály” keimefestő, vegytisztító és gőzmosógár, Cluj, Telefon 500

Irod...
 Tars...
 hett...
 kollé...
 külö...
 zsidó...
 nak...
 nove...
 elnök...
 láibó...
 Mikl...
 zenei...
 ból...
 aki...
 Szovj...
 indok...
 tühét...
 célok...
 Mész...
 ban ne...
 azonba...
 dékát...
 szokol...
 tották...
 J-siból...
 kiütése...
 esetet...
 Megtet...
 gheles...
 A jövő...
 egyetam...
 ügyi m...
 kievez...
 irodaloz...
 a kinev...
 ellen ká...
 b-n. B...
 dekes z...
 megjelen...
 N. chtw...
 lakozó...
 hogy me...
 n k sz...
 közik. T...
 Sauer te...
 akiről kö...
 szened...
 hogy m...
 komprom...
 ne kerül...
 ségbe. A...
 perc mul...
 nem volt...
 Johannes...
 tette, hog...
 színész...
 akkor fiz...
 A megfélé...
 linget, a...
 Közben...
 hogy bünt...
 godtan fel...
 tott a...
 akiket a...
 * Kis...
 készült...
 nemes j...
 sorsjegy...
 g-ritura...
 v ler csi to...
 — A...
 kongress...
 nyilt meg...
 munkások...
 gresszus...
 bécsi egyet...
 szuson meg...
 kancellár, d...
 Emerling p...
 képviselőb...
 magukat me...
 Románia...
 Lengyelorsz...
 kongresszus...
 dégül mag...
 kezdődtek...
 Ras

— Szabó Imre felolvasása az Erdélyi Irodalmi Társaságban. Az Erdélyi Irodalmi Társaság legközelebbi felolvasó ülését e hó 12 én, hétfőn este 8 órakor tartja meg az unitárius-kollégium dísztermében. A felolvasó estének külön érdekessége Szabó Imrének, a kiváló zsidó novellistának, az Uj Kelet munkatársának felolvasása lesz. Az illusztris író legújabb novelláiból olvas fel. Az ülést Dózsa Endre elnöki megnyitója vezeti be. Pálos István novelláiból, Jakab Géza verseiből olvas fel. Dr. Bródy Miklós székfoglalója keretében Beethoven zenei jelentőségét fogja méltatni.

— Mészáros tanárt kiutasították Baku-ból. Moszkvából jelentik: Mészáros Gyula tanárt, aki Bakuba jutott a turkulógkongresszusra, a Szovjet Unió területéről kiutasították. A kiutasítás indokolása azt mondja, hogy orosz területen nem tűrhető olyan idegen alattvaló, aki ellenforradalmi célok érdekében részt vett a frankhamisításban. Mészáros igazolni akarta, hogy a frankhamisításban nem ideális célok vezették, amit elhittek neki, azonban ez nem változtatta meg a hatóságok szándékát és Mészáros professzor urat, aki már egy szokolhamisításban is kompromittálva van, kiutasították.

— Tífuszjárvány egy jasi fogházban. Jasi-ból jelentik, hogy az ottani Calafat fogházban kiütéses tífuszos megbetegedés történt. Eddig 9 esetet konstataáltak, melyekből három halállal járt. Megtették a szükséges óvintézkedéseket.

— Jövő héten kerül tárgyalásra Anghelescu volt miniszter pöre. Jasi-ból jelentik: A jövő héten tárgyalja a törvényszék Seledes jasi ügyetemi tanár perét Anghelescu volt közigazgatási miniszter ellen. Seledes tanárt annak idején kinevezték a jasi ügyetmre az angol nyelv és irodalom tanszékének élére. Anghelescu később ezt a kinevezést megsemmisítette. Emiatt Anghelescu ellen hártérítési pert adott be Seledes.

— Újabb zsarolási sajtóbotrány Bécsben. Bécsből jelentik: Bécs színházi életét érdekes zsarolási eset tartja izgalomban. Néhány hete megjelenik az osztrák fővárosban „Die Wiener Nachtweit” néven egy szexuális pletykákkal foglalkozó zuglap, amelynek semmi más célja, mint hogy megszarolják vele azokat az embereket, akiknek a szexuális élete a büntetőtörvénykönyvbe ütközik. Tegnapelőtt a lap egyik szerkesztője Karl Sauer telefonon felhívta a Burgtheater egyik színészét, akitől köz udomásu, hogy szexuális eltévnyedésekben szenved. Az albirapító figyelmeztette a színészt, hogy még a mai napon meg fog jeleni róla augsburgban kompromittáló cikk. Ha fontosnak tartja, hogy a közlés ne kerüljön nyilvánosság elé, jöjjön a szerkesztőségbe. A színész azonnal autótaxiba ült és néhány perc múlva már ott állott Sauer előtt, aki azonban nem volt egyedül. Mellette tartózkodott a szobában Johannes Ahlers, a „társaszerkesztő”, aki kijelentette, hogy a lap már ki van nyomva és ha a színész szult helyez rá, hogy az utcára ne kerüljön, akkor fizesse meg a költségeket: 1500 schillinget. A megfélemlített színész azonnal fizetett 1000 schillinget, a hátralékot két részletben ígérte megfizetni. Közben azonban figyelmeztették, hogy anélkül, hogy büntetőjogi következmény hárulna rá, nyugodtan feljelentheti a zsarolókat. A színész hallgatott a jótanácsra és följelentette a zsarolókat, akiket a rendőrség letartóztatt.

* Kisorsolás. Az iklódi iparos jesiván elkészült szlicelt háló, gözölt búkkból, szürke, nemes jávor betéttel kisorsolásra kerül. Egy sorsjegy ára 100 lej. A harminczer lejt érő g-rnitura áll két ágyból, két szekrényből, egy v-lencsi toalettkörből és két éjjeli szekrényből.

— A szellemi munkások nemzetközi kongresszusa. Bécsből jelentik: Tegnap délelőtt nyílt meg ünnepélyes keretek között a szellemi munkások szövetségének negyedik nemzetközi kongresszusa. A kongresszus tagjait dr. Hanz Spall bécsi egyetem prorektora köszöntötte. A kongresszuson megjelent dr. Hainisch, dr. Ramek birodalmi kancellár, dr. Schneider közoktatásiügyi miniszter és Emerling polgármester. A francia szellemi munkások képviselőiben Gallier jelent meg. Képviseltették magukat még Németország, Anglia, Franciaország, Románia, Hollandia, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Lengyelország és más államok is. Magyvitó után a kongresszus tagjait a köztársaság elnöke látta vendégül magánál. Az érdelemes ülések csütörtökön kezdődtek.

— Válságosra fordult Marzescu volt igazságügyminiszter állapota. Bukarestből jelentik: Marzescu volt igazságügyi miniszter állapotában ma délelőtt nagyfokú súlyosbodás állott be. Az orvosok konziliumot tartottak és megállapították, hogy Marzescu betegségét kétoldali tüdővérzés komplikálta. Állapota válságos.

— Cáfolják a sajtócenzuráról szóló híreket. Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium sajtóosztálya kategórikusan cáfolja egy bukaresti lapnak azt a híret, hogy a belügyminiszter értesítette volna az erdélyi prefektusokat, hogy be akarja vezetni a cenzurát.

— A franciák és spanyolok Abd el Krimmel egyedül nem tárgyalnak. Parisból jelentik: A francia és spanyol kormányok alapos vizsgálat tárgyává tették Abd el Krimnek legutóbbi javaslatát és követelték tőle, hogy a békefeltételek átvételére és azok tárgyalására. A két kormány a tárgyalások folyamán közös állásfoglalást határozott el és hangsúlyozta, hogy csak valamennyi felkelő törzszelével, nem pedig egyedül Abd el Krimmel hajlandók tárgyalni.

— Eltűnt kolozsvári kereskedő. Négy héttel ezelőtt eltűnt anyja lakásáról Mendel József huszonkilencéves kereskedő. Aggódo családja ezután kéri mindazokat, akik tudnak róla, adjanak hírt e címre: Mendel Regina Cluj, str. Surdar (Lehel utca) 25.

— Ki lesz az új pénzügyi államtitkár. Bukarestből jelentik: Ismeretes, hogy a pénzügyminisztérium új államtitkárát még nem nevezték ki. Lepadatu pénzügyminiszter közölte a sajtó képviselőivel, hogy ez a közeli napokban meg fog történni. Jól informált pénzügyi körök értesülése szerint Bratiannu Vintila bizonyos imperatív jellegű intervenciót eszközölt az új pénzügyminiszternél a pénzügyminisztérium államtitkárának kinevezésére. Hírszerint azonban Lepadatu pénzügyminiszter nem fogja tekintetbe venni Bratiannu Vintila intervencióját és ebben az esetben C. Teanu volt közadósági vezérigazgatót nevezi ki államtitkárrá. Manoilescu, aki a pénzügyi államtitkári teendőket jelenleg végzi, tudvalevőleg csak államtitkár helyettes.

— Eljegyzés. Mendelovits Srikát Sighe-tul Marmatiei eljegyezte Klein Herman Tszakarácsony.

— Meisel Jován Gyimesbük, Stein Mór Gram Rudnó (Csehszlovákia) jegyesek.

— Két newyorki rablóbanda hadat üzent egymásnak. Newyorkból jelentik: A newyorki detektívönök, Thomas M. Fay bizalmas rendeletben figyelmeztette az összes detektívcsoportokat, legyenek résen, mert biztos információi vannak arra nézve, hogy a szörmenegyed két kintőnben megszervezett rablóbandája hadat üzent egymásnak és ütközetnek színhelye a Hudson-street lesz. A két veszedelmes banda közül az egyik a Neary banda, amely nevét John Neary, kicsapott rendőrből lett banditavezértől nyerte, míg a másik banda Joseph Diamond, többszörösen büntetett gonosztevő nevét viseli. A két banda autókön cirkál a városban, fegyverrel vannak felszerelve és bátorságukban már annyira mentek, hogy fényes nappal hajtják végre betöréseiket. Newyork szörmeüzleteinek rémei ezek a banditák, akik most egymás között azért indulnak harcra, hogy egyik fél ott maradjon a csatérén és akkor a másik banda konkurrenciá nélkül marad. A newyorki rendőrség felkészülve várja ezt az izgalmas, véres összecsapást.

— Az angol munkások a bányák, vasutak és villamosok nacionalizálását követelik. Londonból jelentik: A független munkáspárt legutóbb megtartott konferenciáján egy bizottság kiküldését határozta el. Ez a bizottság követelni fogja a kormánytól a bérék új megállapítását, a vasutak, a bányák és a villamostelepek nacionalizálását.

HYPEROL
fertőtleníti, megvédi torokfájástól
SZÁRVÍZ TABLETTA
Kapható mindenütt.

SPORT

A bécsi Hakoah fényes szereplése a husvétli serlegmérkőzésen

A zsidó csapat az Amateurok és a Rapid fölött aratott nagyszerű győzelmeivel bucsuzott el Európától

(Bécs, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.)

A nagyszabású amerikai turné előtt álló Hakoah vasárnap és hétfőn az Amateurok és a Rapid fölött aratott győzelmeiről már röviden beszámolt az Uj Kelet. Vasárnap és hétfőn a Rapid, az Amateurok, a Slovan és a Hakoah kiesési rendszer mellett serlegmérkőzést bonyolítottak le, amelyek folyamán a Hakoah az első napon a veretlen Amateurok fölött aratott 1:0 (1:0), másnap pedig a Rapid fölött 4:3 (3:1) arányú győzelmet és ezzel többszörös egymástutáni sikertelen szereplés után a mérkőzéseket végignéző ezrek előtt tanubizonyságot tett félelmetes játékeréről, küzdő képességéről, briliáns technikájáról és lelkességéről, amelyek révén a zsidó csapat az elmúlt évben az osztrák bajnokságot megszerezte magának és nevét világhírűvé tette. A husvétli körmérkőzések díján egy remekműtű ezüstserlegben kívül külön értéket reprezentál a zsidó csapat számára az a két bajnoki pont, amelyet az amatőrökkel szemben megnyert mérkőzésre révén kapott a Hakoah és amely révén a Hakoah a bajnoki tábla 3. ik helyére küzdötte fel magát. A mérkőzésekről az alábbi részletes tudósítás számol be:

Első nap. Rapid—Slovan 4:4 (4:0) Az első féldőben Hoffmann, Vondrák, Hoffmann és Veszeli révén 4:0-ra vezet az első féldőben a Rapid, helycsere után azonban a bécsi cseh csapat fölénybe kerül és tíz perc alatt Eckl Stephan és Hanel (2) góljai révén kiegyenlít.

Hakoah—Amateur 1:0 (1:0). Harmincezer néző feszült várakozása közben lép a pályára a két csapat, amelyet valóságos tapsorkánnal fogadnak hívei. Hakoah: Fabián, Guttman, Gold, Hess, Drucker, Pollák, Neufeld, Heusler, Grünwald, Wortmann, Schwartz, Guttman elsőizben szerepelt a hátvéd posztján, míg centerfedezetet a Hakoah nevelt és most a FAC-ból visszatérő Drucker játszott. A zsidó csapat csaknem teljes egészében megfelelt a várakozásnak. Különösen a jobbszálon bravurosán játszó Nemes, az agilis Drucker nagyszerű szereplésének és a Fabián, Guttman, Gold kiváló közvetlen védelemnek köszönheti a Hakoah győzelmeit. Az első féldő állandó Hakoah-támadásokkal telik el, de Grünwald kétizben az üres kapu előtt hibáz. A 24. ik percben korner után Neufeld lefutja az Amateur védelmét, de Feyer durván faultolja a tizenhatoson belül. A megítélt tizenegyestől Gold erőteljes védhetetlen lövéssel a mérkőzés egyetlen gólját lövi. A második féldő végén az Amateurok is támadnak, de Fabián mindent ment.

Második nap. Amateur—Slovan 3:2 (1:0). Az Amateurok mindhárom gólját Cutti rugta. A cseh Hanel és Ziarzki révén jutnak góljaikhoz.

Hakoah—Rapid 4:3 (3:1). A vezető gólt már a második percben Hoffmann révén a Rapid éri el. A Drucker—Guttman—Hess fedezetsor azonban támadásba dobja csatárorát és a 24. ik percben Schwartz a fél vonalról indulva kicszelezi az egész Rapid védelmet és kiegyenlít, Schwartz beadásából Schönfeld rugja a második gólt és ugyancsak Schwartz centerzéséből Neufeld a harmadikat. A második féldő hatodik percében Gold az üres kapuban kézzel véd egy lapdát. A tizenegyestől Veszeli gólt ér el, majd ugyancsak Veszeli egyéni akció után kiegyenlít. A Hakoah a győztes gólt meginduló küzdelemben felülkeredik és a negyedik percben Neufeld beadását Schönfeld befejeji.

A Rapid fölött aratott győzelme után az osztrák futballszövetség elnöke meleg szavak kíséretében nyújtotta át Neufeld csapatkapitányának a husvétli körmérkőzések díját képező aranyserleget. A Hakoah nevében Neufeld válaszolt az üdvözlésekre.

Rasol, Mirjam kén nélküli borotváló por a legjobb, legkímélőbb és legolcsóbb. Egyedüli készítő **Spitz Sámuel** festékkész. Carol-Maró Körjön árajánlato

KÖZGAZDASÁG

Befejezett tény

az új behozatali vámtarifák revíziója

A külföldi államok is intervenáltak a magas vámilletékek ügyében

(Bucuresti-Bukarest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország gazdasági és pénzügyi köreit foglalkoztató problémák homlokterében kétségtelenül a liberális kormányzás által anynyira egyoldaluan kezelt vámtarifák módosításának kérdése áll. Ipari és kereskedelmi körökben nagy reményeket fűznek az új pénzügyminiszter, Jon Lepadatu működéséhez, aki él az ország külkereskedelmének eddigi megbénítása helyett annak előmozdítását várják.

Tegnap délelőtt a pénzügyminisztériumban ismételtén kereskedő-delegációk jelentek meg, akik azt kérték a pénzügyminisztertől, hogy az ujonnan életbeléptetett behozatali illetékeket szállítsa le. A delegációk rámutattak arra, hogy az ország kereskedelmi életében mily nehézségeket idéz elő, különösen a textilárak behozatalára, az új vámtarifa alkalmazásának váratlan elrendelése és kéri, hogy az új behozatali illetékek közhírre tétele előtt megrendelt, vagy u-ban lévő árukra ne alkalmazzák az új vámtarifákat.

Ma délelőtt a vas- és fém szakma képviselőinek küldöttsége jelent meg P. Niculescu-Ritz vezetésével a pénzügyminisztériumban. A küldöttség, amelyet a miniszter távollétében Manolescu államtitkár helyettes fogadott, memorandumot terjesztett elő, amelyben kéri, hogy a legfőbb vámbizottságban a vas- és fém szakma képviselőinek is jutassanak helyet. Egyik bukaresti lap munkatársa az új vámtarifák módosításával kapcsolatban egyébként

kérdéssel fordult Manolescuhoz, aki a következőket mondotta:

— Az új vámtarifák ellen koncentrikus támadás indult meg az utóbbi hetekben úgy a belföld, mint a külföld részéről. A kereskedők küldöttségei egész légiója keresi fel nap nap után a minisztériumot, de gyakori a külföldi intervenciója is. Külföldi követségeik révén akcióba lépnek az idegen országok üzemei, amelyeket különösen a fényüzési cikkekre kivetett súlyos adók károsítanak meg érzékenyen, ugyyszólván lehetetlenné téve ezek behozatalát.

Ezen cikkekre kivetett nagy illetékek, véleményem szerint, a kereskedelmi életben igen sok zavart és kellemetlenséget fognak okozni. Azt eredményezik ugyanis, hogy ezeknek eddigi részleges csempészése általánosulni fog. Eppen ezért a pénzügyminisztérium a közeljövőben meg fogja változtatni a luxus cikkekre kivetett behozatali illetékek koeficiensét. Erre vonatkozólag illetékes tényezőktől fontos információkat bírnak és miután számszerű adatok fognak rendelkezésünkre állani, módosítani fogjuk ezeket az illetékeket.

Itt említjük meg, hogy az ipar- és kereskedelmi minisztériumban a vámilletékek leszállítása ügyében ma délelőtt újabb értekezlet volt. Az értekezleten résztvettek: Coanda tábornok kereskedelmi miniszter, Garofid, Trancu Jasi és Manolescu pénzügyi államtitkár. A megbeszélésen hozott határozatokat a mai minisztertanács elé terjesztik.

† A kolozsvári textilkereskedők értekezlete az új vámtarifa ügyében. A kolozsvári Sfatul Negustoresc textil-szakosztályához tartozó kereskedők értekezletet tartanak, amelyen foglalkozni kívánnak az új behozatali vámtarifa által keletkezett helyzettel. Az értekezleten megállapítják a felmerülő kívánásokat és sérelmeket, amelyeket egy delegáció fog a kolozsvári textilkereskedők nevében szózatenni.

† Feloszlatják a mezőgazdasági kamarákat? Bukarestből jelentik: A „Cavatul” értesülése szerint a ma délután megtartott minisztertanácson G. Garofid földművelésügyi miniszter javaslatot tett a kormányának az összes mezőgazdasági kamarák feloszlatására és ezeknek időközi bizottságokkal való helyettesítésére. A lap szerint az új földművelésügyi miniszter törvénytervezetet készít a mezőgazdasági kamarákra vonatkozó törvény módosítására. Az új törvény szerint csak azok a földművelők lesznek megválaszthatók, akik egy bizonyos kiterjedésű birtokkal rendelkeznek.

† Négy száz vagon áru vár elszállítására a ploestii állomáson. Bukarestből jelentik: A ploestii állomáson mintegy 400 vasúti kocsi vár megérkezve elszállításra. Az elszállítás előreláthatólag 6 napot vesz igénybe, ezért ezalatt az idő alatt a ploestii állomás nem vesz fel vasúti kocsiszállományokat Buzeu és Campina felé.

† Passzívával zárult a szovjet külkereskedelmi mérlege Moszkvából jelentik: Statisztikai adatok szerint Oroszország külkereskedelme a következő képet mutatja február havában: Összforgalom 96.780.000 rubel, az exportált áruk összege 43.100.000 rubel, az importált áruk 53.600.000 rubelt tesznek ki. Oroszország külkereskedelmi mérlege tehát február havában 10 és fél millió rubel passzívával zárult a januári mérleggel szemben, amely 15.700.000 rubel passzívát mutat ki. Január havától ugyanis az export 8.300.000 rubellel emelkedett, míg az import 7.400.000 rubellel csökkent.

† Elkészült az energiatörvény alkalmazására vonatkozó szabályzat. Bukarestből jelentik: Az ipari és kereskedelmi minisztérium elkészítette az energiatörvény alkalmazására vonatkozó szabályzatot, amelyet a legfelsőbb energia tanács ma délutáni ülésén véglegesen megszövegeznek, hogy a szabályzat minél előbb megvalósítást nyerhessen.

† Nagy vetéskárokat okozott a havazás. Bukarestből jelentik: Északmoldvából érkezett jelentés szerint ott nagy havazások voltak. A vetéshében a havazás nagy károkat okozott.

† Megkezdték a tűzifavállalatok kocsigényeinek az összeírását. Hirt adtuk már arról, hogy a CFR vezérgazgatósága a tűzifaszállításra is be akarja vezetni a kvóta-rendszert, amely eddig csupán a fűrészfűrészanyagoknál volt bevezetve, de amely ott sem vált be. A vezérgazgatóság, mint értesülünk, már megkezdte a vállalatok kocsigényeinek összeírását, remélhető azonban, hogy az érdekeltek erélyes ellenállására a kormány meg fogja akadályozni ennek a hátrányos rendszernek a bevezetését.

† Mexikó termeli a legtöbb ezüstöt. Egyik statisztika szerint 1923-ban és 1924-ben Északamerika és Peru ezüsttermelése a világ össztermelésének 81 százalékát tette ki. 1925 szeptemberében a kibányászott ezüst tulleladata 16 millió unciát, 1925 első kilenc hónapjában pedig 141 millió uncia ezüstöt termeltek. Kanada termelése 7 és fél százalékát teszi ki a világ ezüsttermelésének. 1925 szeptemberében 1.692.000 uncia ezüstöt mutat fel. Mexikó hét és fél millió uncia 1925 szeptemberi ezüsttermelésével első a világon.

† Ujbóli befásítják a kiirtott erdőterületeket. Bukarestből jelentik: A legfőbb erdőhivatal elhatározta, hogy a kiirtott erdőterületeket újból bevetik, hogy így az utóbbi időben leromlott és letarolt erdőségeket ismét helyrehozzák.

† Bécsi marhavásár (Saborsky és Fial cég jelentése.) A mai bécsi marhavásáron felhajtás volt 2300 darab. Ebből romániai áru 833 darab volt. Az irányzat lanyha, az árak a következők: Ia áru 145 165, IIa 105 140 schilling.

Saborsky József és Fial cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgönycim: Saborskysöhne
Wien — Előállat-küldemények címe: Saborsky József és Fial, Wien ST. Marx. — Husküdemények címe: Saborsky József és Fial, Wien, Grossmarkthall

Zongorák

gyári lerakata, gyári áruban részlete is. Sternberg, — Oradea-Mare Bulev. Regele Ferdinand

A vasárnapi mérkőzések alapján az osztrák bajnokságban az Amateurok vezetnek huszonöt ponttal. 2. Hakoah 20 p. 3. Rapid 19 p. 4. Vienna 18 p. 5. Slovan 18 p. 6. WAC 16 p. 7. Admira 15 p. 8. Sportklub 15 p. 9. Simmering 15 p. 10. FAC 15 p. 11. Wacker 14 p. 12. Rudolphshügel 5 p. 13. Hertha 5 p.
A Hakoah egyébként szerdán utazott el Amerikába.

TŐZSDE

Április 8-án

A lej Zárásban 216 50, Párisban 11 85, Budapestban —, Bécsben —

Kolozsvár. Általános szilárdulás úgy keresletben, mint kínálatban. Kevés üzletkötés. Az ártolyamok a következők:

Bécs 34 00—34 40, Prága 7 15—7 20. Budapest 293—295, Páris 8 40—8 50, Zürich 46 70—48 85, Newyork 240 00—242 00, London 1175—1180, Milánó 9 70—9 80.

Zürich. Zárlat: Berlin 133 30. Amsterdam 207 87, Newyork 517 70, London 2518 50, Páris 1804 00, Milánó 2083 00. Prága 1537 50, Budapest 72 70, Belgrád 913 50, Bukarest 216 50, Varsó 62 50, Bécs 73 22.

Bukarest. Devizák: Páris 8 50. Berlin 00 00, London 1178, Newyork 241 75, Milánó 9 70, Zürich 46 65, Bécs 84 25, Prága 7 18 Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 8 85, német márka 56 50, leva 1 70, török lira 125, font sterling 1165, francia frank 8 60, svájci frank 46 00, olasz lira 9 70, drachma 2 85, dinár 420, dollár 241 00, lengyel forint 30 00, osztrák schilling 34 00, magyar korona 34 00, cseh korona 7 05, belga frank 9 30, holland forint —

Mozgók műsora:

Április 9.

Select-mozgó

MESSALINA

Az olasz filmgyártás legnagyobb világprodukcója arról a nőről, aki királyoknak és a csöcseléknek szeretője volt. A vérengző és szerelmes Messalinát Rina de Liguoro grófnő, a Quo Vadis hősnője alakítja, de a felvételeknél résztvesz az egész olasz udvar a királyllyal és királynővel.

Világsiker! Mindkét részt egyszerre vetítjük. — Nagy zenekar.

Uranla-mozgó

A nagy ismeretlen nő.

A főszerepben Ellen Richter.

Csak nemrég tapasztolt Kolozsvár annak a filmnek, amely Repülőgépen a föld körül 13 nap alatt repítette Ellen Richtert és vakmerő társait.

Apollo-mozgó

Brodway Bill

Amerikai dráma 5 felvonásban. — Fősze éppen Harold Lockwood

Ha művészi kivitelű fa, vas, vagy rozbutort és zongorát akar vásárolni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

Székely & Róty

Erdélyrészi Butorgyár R. J. állandó butorkiállítását. Valódi Bösendorfer, Stügel, Wirih és Produktivgenossenschaft zongorák, továbbá furnirok és klosterneburgi enyvezett lemezek nagy választékkal.

Pén SZ

Dr. ját-k a írójána ma má retes a prsti M előadás prsti sz szindar ges sor nálunk műsoron A W közepén Sors A Sors Eonok e, izód a ol-szorsz tegeége Urána lez a S Sulan adás hel ni hot j szerepbe A Dr

Pénteken elő Fr Al P. nteken sul hel Szombat gye leté Vasárnap lito Ala Vasárnap (O, Ili, Soro Hétfő: Fa sal, pészé

K

Áru Safe Mi

A

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

V színházi iroda közleményei

Dr. Szabó Juci. Ez a kedves nagysikerű vigjáték a fiatal irógeneráció egyik legtehetségesebb írójának a munkája, a Fodor László, akinek neve ma már egész Európa és Amerika színpadain ismeretes a Dr. Szabó Juci vigjátéka révén. A budapesti Magyar Színház a múlt héten jubilálta 50 ik előadását, mely oly siker a mostani katasztrófális pesti színházi viszonyok között, hogy egyetlen egy színdarab sem írt meg az idei szezonban ily magas sorozatos előadást. A jövő hét közepétől kezdve nálunk is sorozatosan csak a Dr. Szabó Juci lesz műsoron.

A Waldbauer—Kerpely vonósnégyes e hónap közepén játsszik két estét a magyar színházban.

Sors embere és Szenes legény, szenes leány. A Sors emberének pénteken lesz a bemutatója. Ennek a Napoleon-vigjátéknak egy kedves szerelmi előző a téája, mely Napoleonnal történt meg az olaszországi hadjárat alkalmával. Baróti Ersei betegsége miatt a női főszerepet Poor Lili játssza. — Utána a legkedvesebb francia opera tnek a reprize lesz a Szenes legény, szenes leány.

Sulamith. Hétfőn este az elmaradt Faust előadás helyett Goldfaden híres vigjátékát, a Sulamitot játssza a színház, Lengyel Irénnel a címszerepben.

A Dr. Szabó Jucit okvetlenül nézze meg.

Magyar színház heti műsora

Pénteken 8 órakor: A sors embere (Ujdonság, először. Utána: Szenes legény, szenes leány. Francia operettrepriz. Neményi Lúlivel, Ihász Aladárral. Premiérbérlét 48 sz. Sorozat 329)

Pénteken negyed 11-kor: Demetriada román társulatának vendégjátéka. A Mortium. (Emelt helyárral. Sorozat 330)

Szombat fél 9-kor: Miami. (Operettujjdonság, Lengyel Irén, Neményi László, Ihász Aladárral. Sorozat 331)

Vasárnap d. u. 5-kor: Annabál (Operett. Leszálított helyárral. Lengyel Irén, László, Ihász Aladárral. Sorozat 332)

Vasárnap háromnegyed 9-kor: Hollandi menyecske (Operettrepriz, új szereposztással. Karácsonyi III, László, Ihász Aladárral. Napibérlét 102 sz. B. Sorozat 333)

Hétfő: Faust (A tragédia I. része. Új betanulással, új szereposztással. Isky Margit fellépésével. Premiérbérlét 49 sz. Sorozat 334)

NYILTTÉR

E rovatban közölte a szerkesztőség semmi nem felelősséget nem vállal

Értesitem tisztelt üzletfeleimet, hogy cluji vegyészeti gyáramat átadtam Szeszák József ur cluji lakosnak s hogy habár az a régi cég alatt megy tovább, úgy a gyár, mint a cég Szeszák József ur tulajdonát képezi.

Blum Emil

Tavaszi ujdonságok

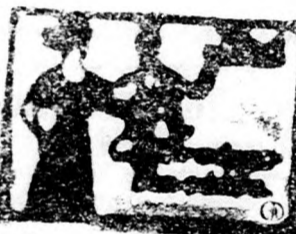
megérkeztek

Neumann M.

férfi- és fiuruha-áruháza
Cluj, Piața Unirii (Főter) 14

Mégis csak legjobb a késnélküli

„IDEAL“

borotváló por
mely az ország területén
higienia

szempontból a legjobban
elismert borotváló szer
az aroot nem marja

kellemes hatást hagy utána. — Ovakodjunk az
Mindenütt kapható. (ártalmas utánzatoktól.
Egyedüli készítője: Csak az „IDEAL“
felírásu a valódi.

Reszling József fodrász
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Sighetul-Marmatiei egyedüri Glatzman
Adolf illatszertár Str. Bog Voda 40

UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYA

Cluj, Str. Baron L. Pop 10

Zsidó irodalom

(Német nyelven)

Sokolov: Geschichte der Zionismus	400
Gorion: Dis Erzväter	720
Holdheim: Zionistisches Handbuch	200
Herzl: Israel und sein Land	100
Benjamin: Ein komischer Roman	195
Aikio: Der S h a des Heb'aers	265
Chajim Bloch: Hersch Ostropoler	200
Hedvig Gaspri: Salomos Abfall	170
Morton: Judenstreik (Roman)	60
Wassermann: Mein Weg als deutscher und Jude	180
L. F. uchtwanger: Jud Süsz	440
M. Aron Go'dschmidt: Maser	70
Achad Haam: Am Scheidewege I II.	924
Agnon: Der Verstossene	175
— Und das Krumme wird gerade (Halb'lein)	220
Max Brod: Im kampf um das Judentum	100
Braun: Ein kurzer Gang durch die jüd. Geschichte	45
Bergmann: Worte Mosis	200
Bernfeld: Die jüdische Literatur	175
— Kinderheim Baumgarten	150
Bernstein: Der Zionismus	32
Beer: Der Frau im izr. alertum	35
Buber: Die Jüdische Bewegung I-II	290
Bermann: Palestina (Eia Reisebuch)	80
Bialik: Essayes	280
— (Leinen)	345
Dubnow: Jüdische Geschichte	100
Cohn: Frauentragen in Palästina	90
Glückel von Hammeln: Denkwürdigkeiten	295
Goldstein: Jüd. Nationalliteratur	62
Gronich: Dr. Simon Ahron	40
Nordau: Zionistische Schriften	375
Nossig: Juden und Polen	80
Margulies: Kritik des Zionismus	260
Salten Felix: Neue Menschen auf alter Erde	275
Holitscher: Reise durch das jüd. Palästina	130
Gronemann: Hawdolah und Zapfenstreich (Leinen)	320
H. George: Moses der Gesetzgeber	35
Granowsky: Problem der Bodenpolitik in Palästina	145
— (Geb.)	205
Friedemann: Das Leben Herzls	145
Teodor Herzls Tagebücher I-II III (Lein.)	1700
— Zionistisch Schriften (Geb.)	240
— Der Judenstaat	60
Lichtheim: Der Aufbau des jüd. Palestina	32
Perez: Chassidische Geschichten	195
Jiskor: Ein Gedenkbuch	130
Jüdische Literatur durch zwei Jahrtaus.	150
David Koigen: Der moralische Gott	175
Krupnik: Die jüdische Partaien	32
Mendele Moicher Sfurim: Schloimele (geb.)	320
— Schloimele (Leinen)	400
— Die Mähre (Geb.)	260
— (Leinen)	320
— Die Wunschring (Geb.)	320
— (Leinen)	375
Hermann: Nathan Birnbaum	62
Kann: Erez Jisroel das Jüdische Land	150

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

CLUJ, PIAȚA UNIRII No. 7.

Saját tőkél: 48.000.000 lej.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhely.

Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár Rt.

Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhely, Alsó-

fehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt Nagenyed.

Áruaktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad, váltókat leszámítol, bel- és
Safe deposit. külföldi átutalásokat teljesít. Safe deposit.

Mindenféle bankszerű ügyletet előnyösen végez.

A Tordai Sörgyár Rt.

kiváló minőségű gyártmányai

A Király sör
közismerten
a legjobb

GLORIA
dupla maláta táp-
sör utolérhetetlen

Mindenütt csak ezt kérje.

Férfiszabószakmunkást

keres Fabrica Cehoslovacai,
Bucuresti, Strada Berzei No 94.

Hölgyeim! Vételkötelezettség nél-
kül nézzék meg

IDEAL

nőikalap üzlet ujdonságait. Selyem, szalag és
szalmazalpok még soha nem létezett olcsó
árért. Átalakításokat és formálásokat 48 óra
alatt készítünk gyári árban.

Cluj, Calea Regole Ferdinand 8.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri és ésszel egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja elős fizetendő

Kereskedelmi utazók

Berkovicsné כשר, ארטה vendéglője, Oradea Mare, Str. Nicolai Jorga (Zodia-utca) No 19. Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak.

Németül, erf. ktál beszélnő nő há itanítónak ajánk. z k uri zsidó házhoz vidékre is. Cim Sámuel József, Cluj, Pista Mihailu Viteazul 16.

Kiadó üzle helyi ég Kozlov várhoz egy órányira fekvő bányaközségben Szabótműhelynek különösen alkalmas. Cim a kiadóban.

Barzol

Flerarie Vasútlejt Cluj-Kolozsvár, Pista M. Vil. 13 Telefon 1049

Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, számviteli, tudományos, közgazdasági cikkek, prospectusok stb.) irógéppel való másolások és sokszorosítások gyorsan, pontosan készülnek. Felvétel Friedmann könyvkereskedésben, Fötér. 842

Kiadó Marosvásárhely legforgalmasabb helyén egy 40 év óta fennálló renyhepészeti műterem helyiségi E tése ni o n Samuel malomtulajdonos, Tg.-Mures. 932

Keresek május elsejére egy stoba konyhás lakást, lehetőleg a Fötér közelében. „Május 1” jelgére a kiadóba kérem.

Használt zsákok, mindegyikre vesz és ad Schulz Dawid, Timisoara, Preyer utca 24, Telefon 22-40 745

Vízimalom, 4 járatu, 18 hold erdővel, 2 hold szántófölddel, előnyös fizetési feltételekkel, olcsón eladó. Erterezi Bözsa, Tg.-Mures, Sanior János-utca 42. 982

Fűszer- és vaskereskedő segéd azonnali belépésre keresetek. Ajánlatok fizetési igény megelégedésével Waldner Emanuel, Egyszeri - küldendő.

Jó gyártmányu, rövid zongorát, vagy pianót veszek. Cim a kiadóban.

I. Müllner zongora, kitűnő állapotban, olcsó áron eladó. Klein, Malom-utca 7. emelet.

Egy jó, modern, elsőrendű kiszolgáló rőfős segédet azonnali belépésre keres a Parisi Áruház Turdán. Kitakartrendezőelőnyben, 915

Telefon 446

SINGER
Plaza Reg. Ferdinand 66. (Fötér) Fára Maros

Sifonfejgyár
és nikkelező telep. Szikvizés és kracherlis üvegek, valamint mindenféle gumik gyári raktára. Üvegnyedzés, kégi fejek átöntése a legelőnyösebb árban.

Engros. Detail
Bőrkereskedők, cipészek és csizmadiák figyelmébe!
Sa,át érdekében keresse fel a

Kozák és Sámson

cége, Cluj, Str. Regina Maria 9. (Deák F.-u.)

hol a legelőször napirak mellett szer zheti be mindennemű törkölnyegre ségi szükségletét. Olcsó választék bel- és külföldi felstbörökben és taljakkban.

Tegyen próbarendelést!

Pontos és olcsó kiszolgálásunkról biztosítjuk. Ugyancsak itt megrendelheti a Merkur vegyszert gyár „Perless-gloss” és „Apretur” bőrfényesítő készítményeit. Minden más anyagot felülmutatnak fény és minőség tekintetében. Minden csizmadiának és cipésznek elsőrangú érdeme, hogy bizá ólag a Mercur-féle Apreturát és Perless-gloss-t használja, amennyiben a színehangyott öröknek teljesen visszaadja az eredeti színét és fényét. Nem habzik kevés közben s így szeplős foltokat nem hagy maga után. — Kapha ó minden j bb bőrkereskedésben. **Viszonteladók nagy árkedvezmény.**

Telefon 7-59.

Gabella-jegyek Révész Ernő

könyvnyomdája — Marosvásárhely

ארטה כשר

PENSIO

Szovátán.

Szovátán június 1-én, az István-szállóval szemben, a főúton épült villában szigorúan orth., a legényesebb igényeket is ki elégitő uri pensio nyilv. Jelentkezéseket el fogad, telvilágosítással szolgál

Dr. Krausz Józsefné főrabbiné
Diciosanmartin.

Telefon: 2-28, 10-47

SZÉP NYOMTATVÁNY A LEGJOBB REKLÁM

Kadima=nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készülnek
Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészi kivitelű levélpapírok, bálí és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Kérjen ajánlatot

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

1926 márciusi könyvujdonságok

Bodoni: Husz éves — — — — —	50
Hajnal László: Magát os éjszaka (Versek)	100
Wilde: Salome — — — — —	176
— Lady Windermare — — — — —	182
Jung: Fémtechnologia — — — — —	220
Gogoly: Mirgorod I-II — — — — —	264
Karinthy: Hőköm színház — — — — —	160
Zuccoli: Kif Tebbi — — — — —	230
Gorkij: Öss. egyjű öt munkái — — — — —	176
Moliere: Összegyűjtött munkái — — — — —	176
Cserjessy: Az ötvösség — — — — —	62
Darvas: Hazai gyógynövények ismertetése	330
— — — — — h tása — — — — —	330
Pap: Agyágitár — — — — —	88
Kossa: Hazai gyógynövények — — — — —	530
Lengyel Menyhért: Mária — — — — —	110
Maupassant: Egy élet — — — — —	311
Courths Mahler: Bo' dog akarok lenni..	88
— Az ig zi szerelem — — — — —	132
Molnár Ferenc: Riviera (Vigjáték) — — — — —	97
— Ketten beszélnek — — — — —	154
— Egy gazdtalan csónak története — — — — —	176
Dekobra: A hálókocsi angyala.....	220
G. Dávid Margit: A szerelmek városa..	150
Dumas: A három testőr	
I. A három testőr	
II. Husz év múlva	
III. Bragelome Vicomte	
IV. Agellone Vicomte	1200
— A király a vérpádon	225
— A Monsoreau hölgy.....	250
— Páris mohikánj i	270
— Király és bolondja	300
France: A Föld élete	250
— — — — — (kötvé).....	300
Günther: A szent meg a rajongója I-II	530
Móritz Zsigmond: Kivilágos kivríradtig	282
Ludvig Emil: Napóleon (610 lap)	484
Jack Londonná: Jack London élete....	375
Jack London: A nagy ház asszonykája	220
— Az éneklő kutya	220
Lagerlöf: He'ga. Marianna	132
— A császár	132
Milliók könyve: Rieder Haggard: A pavian nő — — — — —	30
Pompadour marquise szerelmi élete — — — — —	30
Orcy Emma br : Ferencz József gyertyatartói — — — — —	30
Ossendowsky: Állatok, istenek, emberek	440
Pásztor Árpád: Végig az uton — — — — —	176
Pásztor Árpád: Végig az uton — — — — —	176
Morris Rosenfeld: A nyomor daljaiból — — — — —	150
Unamuno: A köd — — — — —	132
Upton Sinclair: Az ács fiának neveznek engem — — — — —	150
Tábory Róbert: Hóvár — — — — —	44
Rider Haggard: Salamon király kincse	176
H. G. Wells: Ugh Lomi — — — — —	106
— Az istenek eledele — — — — —	150
(Kötv.)	220
Zola: Claude vallomása — — — — —	133
Bonkalo: Az orosz irodalom története I—II. — — — — —	350
Euken: A jelenkori vallásbölcselet főkérdései — — — — —	151
France: A Föld élete — — — — —	250
Kötvé	300
Hevessy: A filmjáték esztetikája — — — — —	246
Croca: A politika elemel — — — — —	132
Curtius: Az új Franciaország irodalmi utörői — — — — —	220
Loránt: A bélyeg — — — — —	149
Molnár Antal: Az új zene — — — — —	317
Románne: Grafológia — — — — —	242
Zilahi: Szakácskönyv — — — — —	317
Műszaki könyvek	
Jesh: Kis dinamók — — — — —	150
Kis transzformátorok — — — — —	125
A motorkezelő — — — — —	100
Naszályi: A gőzlokomobil szerkezete és kezelése — — — — —	200
Rátkay: A lánghegesztés — — — — —	75
Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában, utánvétellel vagy a pénz előzetes beklítése mellett	

Ezerk...
hivata...
Cluj-Kol...
L. Pop...
Ezerk...
977...
E. N...
Egy szá...
szon és...
Eskare...
1926 á...
M...
Ha...
nak, mi...
borfátyla...
neplésbe...
prokonza...
tengerné...
megek...
viharai...
meg, mi...
azt is m...
veté el...
solinit v...
lyesztene...
Igy...
üdvival...
ama örül...
nems'ker...
zásunk...
skit az...
den em...
akarja...
kül és...
és ugy...
is képe...
osztón...
lelke mé...
tradíciók...
a diadal...
közébe...
kiváló é...
ujrakelté...
A Du...
népét, tu...
lehet pót...
mely a m...
népét, m...
Fellobog...
középette...
jére kell...
hiszi, hog...
földrészek...
nyen gyu...
annál he...
minél ke...
sors kegy...
el Mussol...
ez a mcd...
tisztelér...
A sor...
ezuttal se...
kegyencé...
megtagad...
érzéke a...
sem érzi...
gödc, szét...
jövendő v...
gyűlölet...
sunk kéts...
az egyetl...
mindenáro...
ma még e...
De az e...
egyéni ak...
nek, ame...
népe ma...
erőszak iz...
Ennek...
solini a leg...
het eltagad...
tesége az...
az európai...
korifeusaiva...
mázolólegé...
utánzására...
Mussoli...
dogaakara...
gitik ki...
A perva...
kielégülést,